

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 231 — GOD. VI.

ŠIBENIK, 15. VELJAČE 1957.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

„Mjesec knjige i štampe“

AKCIJA JE U TOKU

Uključena je samo omladina

Na inicijativu organizacije Narodne omladine na području naše Republike održava se »Mjesec knjige i štampe«. I Kotarski komitet Narodne omladine Šibenik donio je vrlo opsežan program raznovrsnog djelovanja u tom smislu.

Cilj je ove akcije da u svako naše selo i do svakog našeg čovjeka dopre knjiga i štampa, kako bi se i poslije toga osjetila jedna šira aktivnost u tom pogledu. Da ta djelatnost ne bi trajala samo mjesec dana, Kotarski komitet NOH-e je, uz dovoljan broj knjiga (više od 10.000 primjeraka), osigurao i kataloge izdanja svih naših knjižarskih poduzeća te preko učitelja i omladinaca organizirao revizorsku službu, čiji će članovi biti u neposrednoj vezi s tim poduzećima, vršiti prodaju i dobavu knjiga. Već sam početak, kao na pr. u Oklaju, imao je dobrih rezultata.

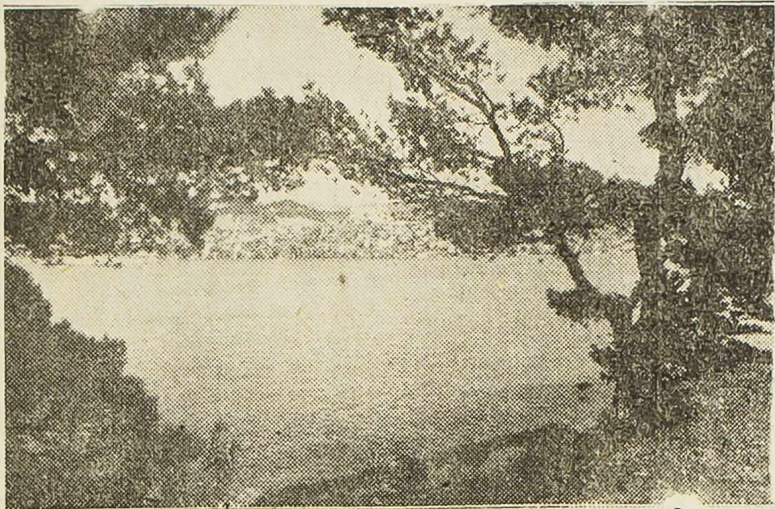
Pored otvorenja izložbi u svim većim selima i općinskim centrima, u zajednici sa Savjetom za prosvjetu i kulturu NOK-a, organizirat će se jedna pokretna knjižnica, koja će obići najzabitnija sela. Nadalje, pristupit će se uređenju i opremi postojećih knjižnica i čitaonica, kao i stvaranju njihovih odbora. Na tom poslu znatnu podršku treba da pruže narodni odbori općina, zadruge i druge organizacije.

Pored propagiranja knjiga, po vest će se računati i o povećanju tiraže omladinske i ostale štampe, posebno u selima, u kojima će djelovati po jedan revizor, koji će imati zadatak da nabavlja i raspućava omladinsku štampu. U većim centrima bit će organizirane literarne večeri na kojima će se obrađivati pojedini književnici i njihova djela, kao i čitanje samostalnih literarnih radova omladinaca.

Cijela ova akcija već se provodi na terenu, no ipak uočena je jedna slabost. Naime, u toj akciji, osim omladinskih organizacija, nije zapazeno jače angažiranje i ostalih društvenih faktora i kulturnih institucija. Iako se omladina ovdje pokazala kao inicijator, ipak i ostali zainteresirani faktori ne bi smjeli ostati po strani. To posebno

vrijedi za općinska prosvjetna vijeća, narodna sveučilišta, udruženja prosvjetnih radnika, kulturno-umjetnička društva i druga. Zajedničkim radom svih tih faktora sigurno je da će biti više uspjeha, a uspjesi, koji se postignu na ovom polju, nisu za podcjenjivanje, jer će zajednica imati velike koristi kad nam radni čovjek postane prijatelj knjige.

J. Gotovac

Savjetovanje Komiteta za elektrotermiju i elektrokemiju Jugoslavije održat će se u Šibeniku

POČELE PRIPREME

Poslijeratni razvitak grada unosi sve više elemenata u kojem dominira radništvo. Šibenski industrijski bazen zapošljava danas oko 10.000 radnika i stručnjaka. Imajući prednje u vidu Komitet za elektrotermiju i elektrokemiju Jugoslavije održat će od 20. do 24. ožujka o. g. savjetovanje na kojem će se raspravljati o primjeni elektrotermije u industriji. Tom prilikom bit će podnijet 21 referat, koji će se baviti svim naučnim pitanjima od značaja za praktičnu primjenu elektrotermije. Ovom impozantnom skupu prisustvovat će

oko stotinu inženjera i tehničara iz svih krajeva naše zemlje. Osim domaćih stručnjaka, prisustvovat će i neki strani stručnjaci. Savjetovanje saziva Savez mašinskih i elektrotehničkih inženjera Jugoslavije.

Pojedini referati i dijelovi referata prorađivat će se u posebnim komisijama, što će samom savjetovanju dati radni karakter. Nakon što savjetovanje završi petog dana Komitet će održati u gradu i svoju redovnu godišnju skupštinu.

Da bi goste dočekali prema svojim mogućnostima što bolje i svrsishodnije, Društvo inženjera i tehničara već je započelo sa pripremanjima. Samo savjetovanje održat će se u prostorijama Društvenog doma u Šibeniku.

U toku ovih priprema treba da se još više osjeti u gradu rad i utjecaj na društveni život dosta veliki broj od oko 180 inženjera i tehničara koji danas žive u gradu. Bilo bi poželjno da putem predavanja, prikazivanjem naučnih filmova i t. d. još više oživi rad društva inženjera i tehničara, naročito sada pred savjetovanje.

Tvornice u Ražinama, Crnici i Lovcu, koje rade na principu primjene elektrotermije bit će objekti posebne pažnje gostiju. To će biti ujedno i prilika da se pokaže koliko se u ovom našem industrijskom bazenu u tome krenulo naprijed.

U slobodnom vremenu gosti će obići slapove Krke i upoznati se s kulturno-historijskim spomenicima grada.

Ante Deković

Sjednica NO općine Šibenik

Podnijet će se izvještaj o radu odbora

U četvrtak, 14. o. m. održat će se XV. redovna sjednica Općinskog vijeća i XVI. sjednica Vijeća proizvođača Narodnog odbora općine Šibenik. Na sjednicama će se raspravljati o nizu novih odluka privrednog karaktera. Pored ostalog, raspravljat će se o odluci o općinskom porezu na promet robe na malo, zatim o osnivanju Općinskog biroa za posredovanje rada. Na dnevnom redu nalazit će se i odluka o zaduženju odnosno sklapanju zajma kod Jugoslavenske investicione banke za gradnju potrošačkog skladišta, kao i rješavanje o sklapanju zajma kod Kreditnog investicionog fonda općine za iste svrhe. Na sjednici će se također razmatrati rješavanje o likvidaciji poljoprivredne zadruge u Danilu Gor-njem, Vozarske zadruge Donje Polje i trgovačkog poduzeća »Zadrukar«.

Na zajedničkoj sjednici obaju vijeća tajnik NO-a općine podnijet će izvještaj o radu Narodnog odbora i njegovih organa u 1956. godini, zatim će se izvršiti izbor novih školskih odbora, a osnovat će se i poreska komisija.

Sjednica će se održati u prostorijama Društvenog doma, a započeti će u 8.30 sati.

USPJEŠAN RAD TURISTIČKOG DRUŠTVA U VODICAMA

Na godišnjoj skupštini Turističkog društva u Vodicama, kojem je prisustvovao delegat Kotarskog saveza turističkih društava Simo Matavulj, konstatiran je veoma plodan rad društva u protekloj godini.

Preko 3000 domaćih i stranih gostiju posjetilo je Vodice u toku prošle godine. Gosti su bili veoma zadovoljni smještajem i gostoprimstvom. Društvo je inače dosta učinilo na unapređenju turizma u Vodicama. Tako je uređeno kupalište, sagrađena ljetna bašta, a organizirano je više higijenskih akcija u kojima je sudjelovao velik broj mještana. Nadalje, uređen je prostor za kampingovanje u kojem je logorovalo više kolektiva iz zemlje. Na skupštini je usvojen program rada za iduću godinu. Za predsjednika društva izabran je ponovo Srećko Bator, a za tajnika Nikola Pelajić.

M. J.

Problemi zadrugarstva

Potrebna je veća pomoć zajednice i komuna

Ogromna sredstva koja zajednica odvađa za unapređenje poljoprivrede ne daju željeni efekat, jer se modernizacija poljoprivredne proizvodnje još uvijek, u većini slučajeva, ne postavlja kao podizanje prinosa po jedinici površine, uvođenje boljih rasa stoke, sorti voća, povećanju produktivnosti rada, rentabilitetu i punoj primjeni savremenih agrotehničkih mjera.

U cjelini sadašnje stanje nije zadovoljavajuće. NR Srbija, na primjer, sa svojih 5,740.000 hektara površine i 5,940.000 poljoprivrednog stanovništva ostvaruje svega 142,545 milijarde poljoprivrednog dohotka, što je za 102,414 milijardi manje od ostalih privrednih djelatnosti. A Srbija je poljoprivredna zemlja koja u cjelokupnoj jugoslavenskoj proizvodnji učestvuje sa 50 procenata!

Težina problema leži ne samo u nepostojanju jedinstvenog školskog sistema za školovanje poljoprivrednih proizvođača, već i u nedovoljnom broju i slabij stručnoj spremi postojećeg tehničkog i rukovođućeg kadra u poljoprivrednim organizacijama, a posebno zadru-gama kao glavnim nosiocima modernizacije poljoprivrede i preobražaja našeg sela uopće. Sa kakvom se oštrinom postavlja ovo pitanje moglo se vidjeti i na nedavnom proširenom Plenumu Upravnog odbora Glavnog saveza zemljoradničkih zadruga Srbije gdje se došlo do zaključka da je razvoj zadruge došao do takvog stepena da je njihov daljnji napredak u zavisnosti od stručnih iskusnih ljudi koji su sposobni da rukovode složenim procesom izgradnje novih proizvodnih odnosa na selu.

I pored izvjesnih napora da se ovaj gorući problem riješi, on je ostao otvoren i osjetljiviji poboljšanja ne će biti sve dotle dok zajednica ne poduzme neke radikalnije mjere.

Cinjenice govore da od 2,194 općih zemljoradničkih zadruga, koliko ih ima u Srbiji, dvije trećine nemaju poljoprivrednog stručnjaka a 80% upravnika i 62% knjigovođa imaju samo osnovnu školu. I sa drugim kadrovima, a naročito za mehanizaciju, nije bolje. Dovoljno je navesti da u općim zemljoradničkim zadru-gama ima još preko 4000 traktora, 1500 vrsalica, 3500 sijačica, 2500 samovezačica, i da će do kraja 1959. godine biti nabavljeno još 1500 traktora, 400 kombajna, 2000 vrsalica, itd. Nasuprot tome, u zadru-gama radi svega 48 mehaničara i 1696 traktorista od čega su samo njih 217 mehaničari, a svi ostali samo vozači. U seljačkim radnim zadru-gama situacija je nešto bolja, ali ne onakva kakva bi i trebalo da bude. Za to ima više uzroka. U prvom redu nije bilo sistematskog privlačenja potrebnog kadra u zadruge, zatim, nije bilo sistema u doškolovanju postojećeg kadra. Na zadruge se nije gledalo

kao na privredne organizacije sa sioženim i komplikiranim poslovanjem, s više raznovrsnih djelatnosti. Manje zadruge nisu išle na zajedničko angažiranje jednog poljoprivrednog stručnjaka, itd. Pored toga u zadru-gama je nedovoljno razraden sistem nagradivanja, što također destimulativno djeluje na odlazak stručnjaka. Kolektivni ugovori koje zadruge sklapaju, ustvari treba da predstavljaju tarife pravilnike, i tamo gdje je, kao u Vojvodini, uvedeno nagradivanje po efektu rada, postignuti su pozitivni rezultati kako u pogledu poboljšanja stručnog kadra, tako i u ekonomskom prosperitetu zadruge.

U posljednje vrijeme zadruge počinju stipendiranje učenika. Prošle godine bilo je 417 studenata i daka koje su stipendirale zadruge. Interesantno je da zadruge organizacije pojedinih kotara kao Lazarevac, Mladenovac, Pristina, Prizren, Gnjilane i još neki ne stipendiraju nijednog daka ili studenta, dok kikindski kotar ima 61, a pančevački 80 zadrughnih stipendista.

Škola u Srbiji ima dovoljno: dva poljoprivredna fakulteta sa kojih godišnje izlazi oko 200 agronoma i 11 srednjih poljoprivrednih škola iz kojih prosječno svake godine iziđe oko 300 poljoprivrednih tehničara. Postoje ekonomske, veterinarske i druge stručne škole koje mogu da zadovolje potrebe poljoprivrede. Međutim, sistem školovanja nije prilagođen potrebama poljoprivrede. Poljoprivredne škole i fakulteti nedovoljno su tehnički opremljeni za uspješno izvođenje praktične obuke. Nastavni programi nisu prilagođeni potrebama prakse i ne idu ukorak s razvojem nauke i tehnike. U njima se malo i površno izučava naša agrarna politika i zadrugarstvo, iako je baš ono osnovni nosilac socijalističkog preobražaja sela.

Da bi kako tako riješili pitanje kadrova, zadruge organizacije su prišle organiziranju raznih kurseva i seminara u trajanju od 1—6 mjeseci. Takvih kurseva i seminara za upravnike, knjigovođe, otkup-ljivače, traktoriste i poljoprivredne stručnjake bilo je prošle godine preko 350 kroz koje je prošlo blizu 17.000 lica. I u ovoj godini predviđa se nešto slično. Pored više seminara i kurseva bit će otvoreno 17 kursnih škola od kojih će 4 biti za upravnike zadru-ga, 6 za knjigovođe i 6 za traktoriste svaka sa 100 slušalaca.

Nema sumnje da su akcije zadrughnih organizacija korisne, ali one same bez veće pomoći zajednice i komuna ne mogu mnogo učiniti, jer temeljitog unapređenja poljoprivrede, povećanja proizvodnje i osjetljivijeg poboljšanja kvaliteta nema bez sposobnih ljudi koji će u svemu odgovoriti ovom zadatku.

(S. S.)

Iz zemlje i svijeta

PREDAVANJE U ITALIJI O RADNIČKOM UPRAVLJANJU U JUGOSLAVIJI — Član Sekretarijat Centralnog vijeća Saveza sindikata Jugoslavije Ašer Deleon održao je za dva tjedna deset predavanja u Italiji o radničkom upravljanju i o obrazovanju radnika u Jugoslaviji. Sva predavanja pobudila su veliko zanimanje i slušaoci su postavili velik broj pitanja.

AMBASADOR DERDA POSJETIO ALI SABRIJA — Jugoslavenski ambasador u Egiptu Josip Derda posjetio je šefa političkog kabineta predsjednika Egiptanske Republike A. Sabrija.

OFENZIVA ALŽIRSKIH USTANIKA — Službeno je saopćeno, da je u Alžiru za posljednjih 48 sati poginulo 40 Francuza, a stotinu ranjeno. U saopćenju se, međutim, ističe da je to prva, nepotpuna bilanca ustaničke ofanzive, koja se nastavlja na čitavom teritoriju Alžira.

SASTANAK POTKOMITETA ZA RAZORUŽANJE — Sovjetski Savez je prihvatio britanski prijedlog, da se 11. ožujka održi u Londonu sastanak Potkomiteta za razoružanje. Ovaj prijedlog učinila je britanska delegacija za vrijeme nedavne debate o razoružanju u Političkom komitetu UN.

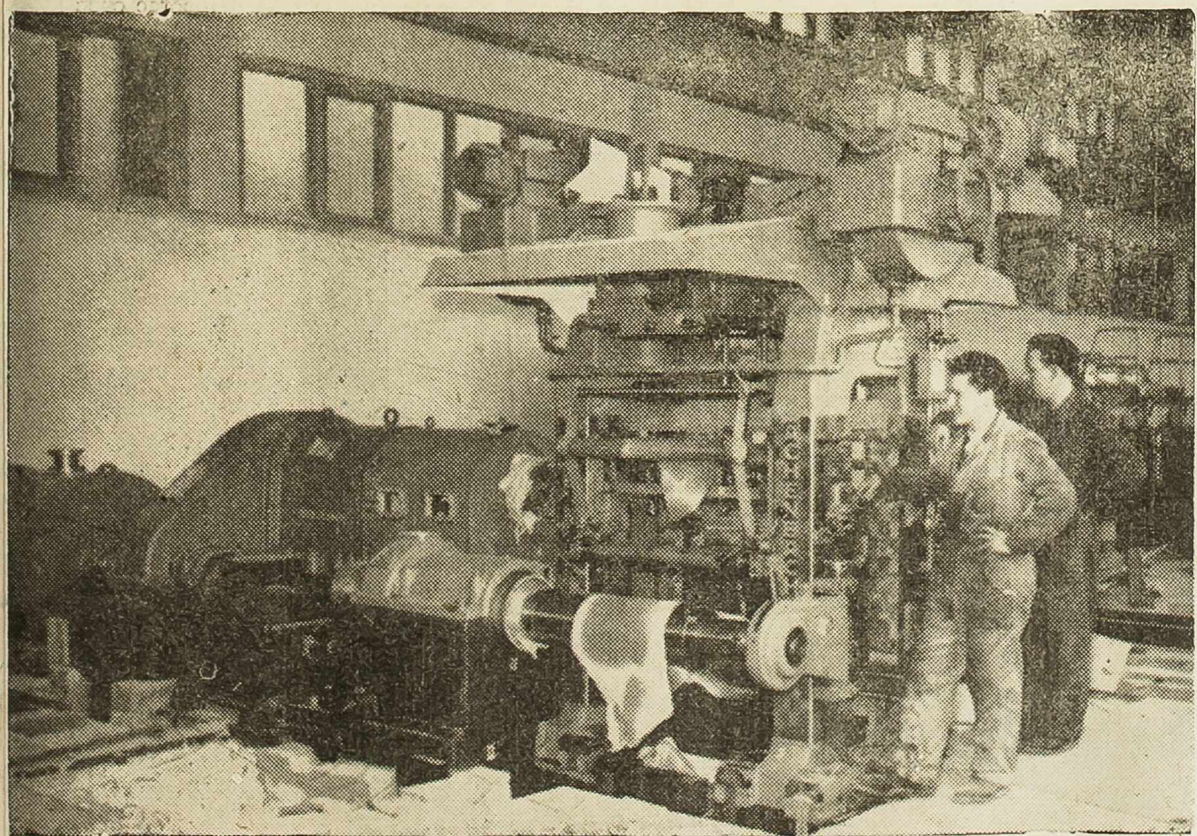
MJERE CIVILNE ZAŠTITE U PODRUČJU SUEZA — Kako javlja egipatska agencija za Srednji Istok, egipatsko ministarstvo unutrašnjih poslova odlučilo je da poduzme mjere za civilnu obranu u zoni Sueskog kanala. Odlučeno je da se u Port Saidu, Suezu i Ismailiji izgrade javna skloništa za obranu iz zraka.

GENERALNI STRAJK CIPRANA — U svim većim gradovima na Cipru život je ovih dana bio gotovo sasvim paraliziran generalnim štrajkom. Saobraćaj je obustavljen, trgovine su zatvorene, izuzev prodavaonica živežnih namirnica. Ulice radnika u britanskoj vojnoj bazi kod Larnaka nije danas uopće došlo na posao.

OBNOVLJENI ODNOSI FRANCUSKE I TUNISA — Francuska i Tunis obnovili su redovne diplomatske odnose i suglasili se da što hitnije pristupe obnovi pregovora o ekonomskim, finansijskim i političkim problemima između dvije zemlje.

JAPANSKI PROTIVE — Japanski ministar vanjskih poslova izjavio je pred jednom komisijom ja panskog parlamenta, da se Japan protivi da na otoku Okinava stacioniraju američke trupe naoružane atomskim oružjem.

KISELJEV RAZGOVARAO S NASEROM — Predsjednik Naser primio je sovjetskog ambasadora Kiseljeva i s njim se zadržao u razgovoru.

Ujedinjene nacije i Izrael

Piše dr. Milan Bartoš

U ovom momentu za svijet naj-interesantnije pitanje jeste šta će biti sa Izraelom. Ustvare, pitanje se postavlja šta će Izrael da učini u sadašnjoj situaciji.

Sada je Izrael obustavio svako povlačenje sa dijela egipatske teritorije i odbija da se vrati na polaznu liniju, na demarkacionu liniju iz 1949. godine.

Šta predstavlja ovakvo držanje Izraela? Mi ne ulazimo u ocjenu da li Izrael ima ili nema neko historijsko pravo na teritoriju koju želi da zadrži. Mi ne ulazimo čak ni u to da li je ta teritorija potrebna Izraelu za uredjenje njegove državne zajednice. Mi se uzdržavamo i od ocjene i da li je ta teritorija kolijevka Arapa i nužna za uspostavljanje mira i ostvarenje pravde. Mi se zadržavamo formalno na ovim momentima:

a) Postoji demarkaciona linija, b) Protivno-pravnim pravilima izraelske trupe su prešle preko demarkacione linije i povrijedile primirje,

c) Ujedinjene nacije su donijele rezolucije koje su pozvale sve tri države, koje su pokušale da se silom infiltriraju na egipatsku teritoriju, da se povuku na polazne položaje.

d) Te su države dale obećanje da će izvršiti odluku Ujedinjenih nacija.

Time što sada Izrael odbija vraćanje na polazne položaje, on vrijeđa svoju obavezu iz generalnog primirja s jedne strane i obavezu o spasavanju mira prema rezolucijama Generalne skupštine od 5. i 7. novembra 1956. godine.

Kakve su sankcije od strane Organizacije Ujedinjenih nacija moguće prema tako neposlušnom članu?

Prije svega, u svojim preporukama donijetim novembra 1956. godine, Generalna skupština Ujedinjenih nacija, vršeći vlast Savjeta sigurnosti koji nije mogao da radi, dala je preporuke za uspostavljanje mira. Prema tome, ona je dala uslove u kojima se imao spasiti mir, za koji je konstatirano da je ugrožen. To su preporuke za spasavanje mira, privremene naredbe koje se moraju izvršiti, ako postoji organizacija za spasavanje mira. Ako Generalna skupština konstatira da se tih preporuka Izrael nije držao i pored toga što je njegova vlada izjavila da će se toga držati, njoj ne ostaje ništa drugo nego da prema Izraelu preporuča odnosno naredi sankcije.

U izgledu su nekoliko grupa sankcija. Ali se sve one svode na kolektivne mjere. Prvu grupu čine sankcije nevojničke prirode. To će reći one mjere koje predviđa čl. 41 Povelje Ujedinjenih nacija kao što su ekonomske mjere, zabrana uvoza u Izrael i iz Izraela, prekid diplomatskih odnosa svih članova Ujedinjenih nacija, obustava svakog saobraćajnog dotira, telegrafskog, telefonskog, poštanskog, željezničkog, zračnog.

Neki na Zapadu pomišljaju i na drugu mjeru. Povelja predviđa da je organizacija Ujedinjenih nacija ovlaštena da dvotrecinskom većinom isključi iz svoje organizacije one države-članice koje se pokažu upornim u neizvršavanju

preporuka Organizacije, ili ako se taj član ne pokori ostvarenju principa Ujedinjenih nacija.

Da li je držanje Izraela takvo da je on konstantno i uporno vrijeđao načela Ujedinjenih nacija i postao nemiroljubiva država tako da zaslužuje da Generalna skupština donese odluku iz čl. 6 Povelje Ujedinjenih nacija o njegovom isključenju iz Organizacije Ujedinjenih nacija? Drugi opet smatraju da bi ta odluka bila suviše oštra i nemiroljubiva od strane većine. Najzad, ta je odluka više platonska nego suštinska i smatraju da se ne treba zadržati na sankcijama iz čl. 41 već da treba odmah preći na sankcije iz čl. 43 tj. narediti kolektivne akcije upotrebom potrebnih vojnih, suvozemnih, pomorskih i zračnih snaga natjerati silom Izrael da se povuče sa teritorije koju je protivpravno zauzeo. Smatra se da bi takva jedna sankcija imala u sebi više načelni karakter nego konkretan, jer bi ona pokazala da države moraju poštovati obaveze ne samo prema pojedinim državama nego i prema međunarodnoj zajednici uopće. Danas je opće shvaćanje da će prema Izraelu biti nekih sankcija ako se ponovo bude odlučivalo o njegovom držanju. Te sankcije će vjerovatno biti oštre, ali se ne smatra da one moraju biti odmah i krajnje. Razilaženje između država nije razilaženje u pitanju da li treba postupiti prema Izraelu nego kako treba postupiti, gdje je granica mjera da se približi autoritet odlukama Ujedinjenih nacija.

Izvršni krugovi smatraju da još ima mogućnosti da se političkim mjerama, ponovnom blamažom pred svjetskim javnim mišljenjem Izrael natjera na izvršenje odluke Ujedinjenih nacija, tim prije što je on tu odluku i sam prihvatio. Drugi su uvjereni da još ne treba pristupiti oružju, a naročito ne zato što bi to moglo biti iskorišćeno od strane nekih sila za nove intervencije, nego da treba proširiti sredstva za uticanje na Izrael, da treba preći sa terena takozvanih moralno-političkih mjera, na teren kolektivnih mjera koje nemaju vojni karakter, da treba poštovati načelo postupnosti mjera i da ne treba preskakati mjere iz čl. 41 Povelje. Sigurno je da radikalni branioci mira pomišljaju odmah na mogućnost iz čl. 42, tj. na kolektivne mjere vojnog karaktera, ali pritom je teško dati konačan sud prije nego što se države budu izjasnile u kakvim kolektivnim mjerama one konkretno žele da učestvuju.

Može se dogoditi da jedna dobra većina uvjerenja u potrebu vojnih mjera, izglasa njihovu primjenu, a da se poslije nje mali ili nedovoljan broj država sa nedovoljnom participacijom snaga prijavi za sprovođenje proglašene sankcije. To je razlog zbog kojeg se mora savjetovati umjerenost u izboru sredstava za prinuđenje Izraela na poštovanje svojih obaveza prema susjedima, prema OUN, i prema miru u svijetu uopće. Riječ je o cjelishodnosti, i na državama je da se one kao potrošne sudije po svojoj političkoj ocjeni odluče o mjeri do koje se može ići.

GODIŠNJA SKUPŠTINA
TURISTIČKOG DRUŠTVA
U MURTERU

Moglo je i bolje

Slab rad turističkog društva u Murteru u prošloj ljetnoj sezoni osjetio se u posjetu gostiju i u prihodima. Da je bilo bolje organizacije u smještaju gostiju i veće propagande, moglo se postići mnogo više. Od boravišne takse ubrano je svega oko 120.000 dinara. Selo Murter posjetio je ukupno 2500 turista sa 20.000 noćenja. Ipak u blagajni turističkog društva nalazi se danas oko milijun i po dinara, jer je izvjesnu sumu novca uprava poljoprivredne zadruge poklonila mjestu. Kad je bilo riječi o utrošku ovih sredstava, nagadalo se koješta, ali je ipak preporuka nekih članova da se ta sredstva utroše za popravak seoskih puteva, bila na mjestu.

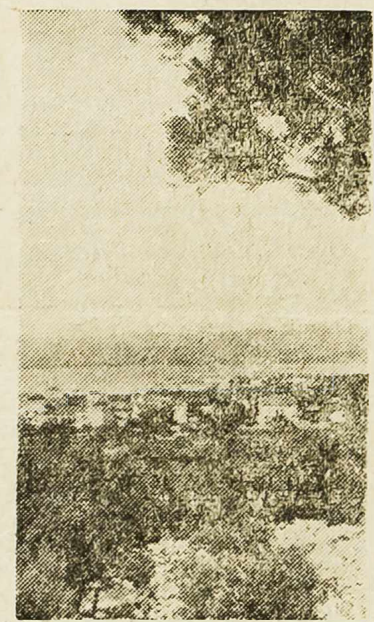
Novi upravni odbor trebat će ubuduće više pažnje posvetiti rješavanju pitanja koja su od presudne važnosti za razvitak turizma na otoku Murter. M. M.

DOKLE ĆE TAKO!

Potreba za uštedom električne energije poznata je i shvatljiva svakom. Novčana sredstva za uredjenje grada također su ograničena. Sve ima nekog opravdanja — ali nebriga za gradski predjel Dolac, mislim da nema. Od mjesta bivše ribarnice pa dalje, cesta je u takvom derutnom stanju, da je za vrijeme kiše prolaz gotovo nemoguć. Kako na tom sektoru grada više puta dolazi do prekida ulične rasvjete, građani često ispoljuju svoje negodovanje.

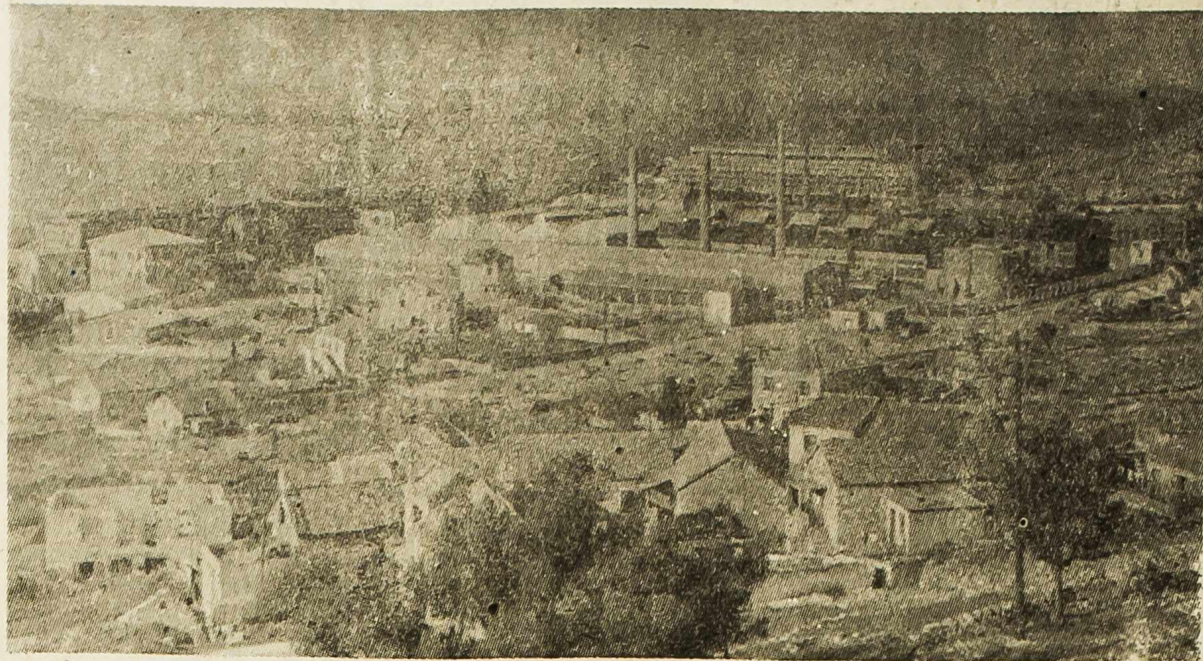
Nešto malo šljunka otklonilo bi ovu žalosnu sliku, i bez većih novčanih izdataka.

Mislim da je to problem sa kojim bi se već jednom trebao netko da pozabavi. (Joto Capar)

SUDSKA KRONIKA

Okružni sud u Šibeniku izrekao je presudu 24-godišnjem Mati Čularu pok. Mate iz Unešića, koji je u listopadu prošle godine pokušao ubiti svoju ženu Anu. Sud ga je kaznio strogim zatvorom u rajanju od dvije godine. Na raspravi je utvrđeno da je spomenuti Čular kritičnog dana, kad je izišao iz sudske zgrade u kojoj je vođen brakorazvodna parnica, zaprijetio ženi da će je ubiti, jer ga je navodno za vrijeme, te parnice uvrijedila. Čim je došao kući, on je uperio revolver u svoju ženu, ali je srećom zatajio. U tom času ona je htjela bježati i on je ponovo okinuo, ali je revolver i ovoga puta zatajio.

Oko brodogradilišta u Crnici

JEDAN KORAK JE UČINJEN

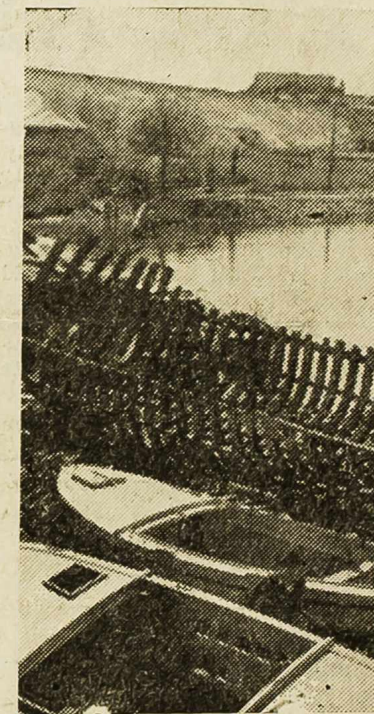
Na stranicama ovog lista nedavno je objavljen napis »Zašto ukiniti brodogradilište u Crnici« a za tim i odgovor Obalne plovidbe »Šibenik«. Naša javnost nije mogla dobiti jasniju sliku o nastalom sporu, jer, što je jedna strana tvrdila, druga je negirala. Međutim, svestranim izvidima organa vlasti u potpunosti je rasvijetljen slučaj oko brodogradilišta u Crnici.

Dakle, u čemu je stvar. U Šibeniku, kao što je poznato, postoji pomorsko-privredno poduzeće Obalna plovidba, kojemu je osnovna djelatnost prijevoz putnika i tereta. U to poduzeće je uključeno i brodogradilište u Crnici. I upravo zbog uvojakne privredne djelatnosti, koja je po svom karakteru potpuno raznolika, došlo se na pomisao da se od pomorskog poduzeća odvoji brodogradilište. O tom pitanju konzultirani su i nadležni faktori. Tražen je zapravo najpogodniji način da se to pitanje riješi. Na kraju je radnički savjet Obalne plovidbe »Šibenik« donio odluku da se brodogradilište u Crnici pripoji kao samostalan pogon brodogradilištu »Vodopija Ivo-Srečko« u Betini. I radnički savjet betinskog brodogradilišta je prihvatio ovakvo rješenje. Pa i stanovništvo narodnih odbora jedne i druge općine od prvog časa je bilo da brodogradilište Crnica, u sklopu onog u Betini, ostane u Šibeniku. To stanovništvo je sasvim razumljivo, s obzirom na potrebe Šibenika kao lučkog grada.

Nigdje, dakle, nije bilo riječi o likvidiranju šibenskog brodogradilišta. No, uza sve to u samom pogonu izbile su, nakon odluke organa radničkog upravljanja, neke štetne pojave koje su mogle imati i teških posljedica za daljnji rad tog brodogradilišta. Te nezdrave pojave dovele su čak u pitanje i opstanak tog pogona.

S takovim rješenjem problema brodogradilišta u Crnici, međutim, nije bila zadovoljna nekolicina ljudi iz samog pogona. Iako su ta lica uvjeravana od strane službenih organa NO-a općine, da se ni u kom slučaju ne radi o likvidiranju brodogradilišta, oni su ipak ostalim članovima kolektiva tendenciozno prikazali čitavu stvar. To su radili, naravno, zbog uskih ličnih interesa, koje su nastojali prikriti prikazujući se zaštitnicima radnika. Stalno su im govorili da se brodogradilište ukida i kako se već pišu otkazi i tome slično. Razvili su jednu široku aktivnost u namjeri da pod svaku cijenu osujete sprovođenje u život odluke organa radničkog upravljanja. U tom sumnjivom poslu ta

grupica ljudi nije žalila ni vrijeme ni trud ni novac, koji je uostalom sakupljen od dezinformiranih radnika. Diskutiralo se, pisali se članci za novine, sastavljale »peticije«, kupili potpisi, a »delegacija« obilazila sve moguće ustanove. A u samom brodogradilištu, zahvaljujući »vodama«, diskusijama, što

se kaže ni kraja ni konca. A proizvodnja? Tko će još i o tome da vodi brigu.

Poslovođa u brodogradilištu, mladi stručnjak, koji želi da pomogne da radi, ali da i drugi rade. Poduzimlje se mjere za temeljito sredenje »škvera«. Ali je tu i otpor upravo onih koji na sav glas viču da su »zaštitnici« interesa ostali u pogonu. Od toga vremena poslovođa, bar za njih, i nije poslovođa. I evo, ukazala se upravo sada najpogodnija prilika da se mladi stručnjak sasvim onemogući. Stvara se plan i poduzimlje akcija. Optužuju ga za nesredeno stanje u pogonu, kao i za sve nedostatke štete u poslovanju brodogradilišta. Ranije, međutim, o radu poslovođe gotovo i nije bilo zamjerke, a ni je o njegovim tobožnjim griješcima ukazivao organu radničkog upravljanja, sindikalnom vijeću i narodnom odboru. No, zaštitnici radnika nisu birali sredstva u nastojanju da bi nekako zadovoljili vlastite interese, a i svoje ambicije.

O tome se govorilo na nedavnim sastanku predstavnika vlasti, članova radnog kolektiva brodogradilišta u Crnici, predstavnika Obalne plovidbe »Šibenik« i betinskog brodogradilišta. Radnici su oštro osuđili štetne pojave u brodogradilištu kao i one koji su ih prouzročili. I sami tvrde da nije bilo budnosti, što je ustvari olakšalo štetno djelovanje neodgovornih pojedinaca u njihovom pogonu.

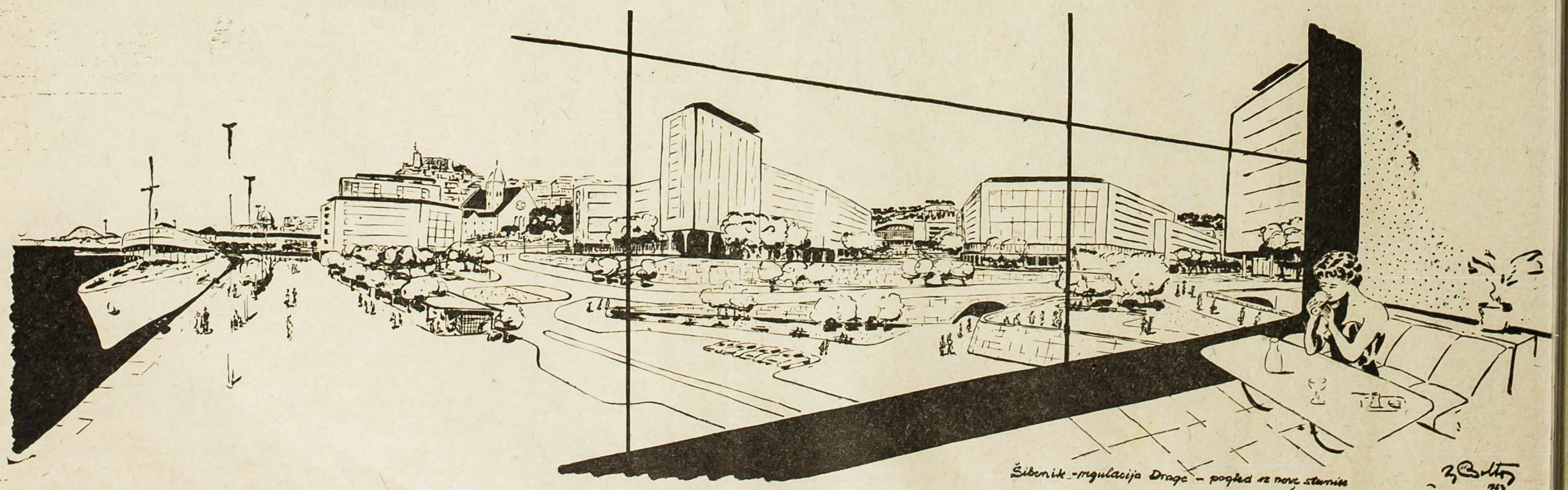
Radni kolektiv je tom prilikom zahtijevao da se odlučno pristup konsolidiranju prilika u brodogradilištu, a oni će u tome pružiti punu podršku. I ovaj sastanak je jedan korak u tom pravcu.

TANASIJA LEŽAIĆ

U nedjelju 10. o. mj. poslije duže bolesti preminuo je u 42. godini drug Tanasija Ležaić, predsjednik Narodnog odbora općine Kistanje. Posmrtni ostaci druga Tanasije sahranjeni su u 12. o. mj. u njegovu rodno mjesto Đevrske.

Pred zgradom Narodnog odbora općine u Kistanjama, gdje su dva dana bili izloženi posmrtni ostaci druga Ležaića, dirljivim riječima oprostio se od pokojnika sekretar Općinskog komiteta SK Kistanje

Vujica Brekić. Potom je lijes sa posmrtnim ostacima prenesen u Đevrske, gdje je u žalobnoj povorci, pored predstavnika narodne vlasti, političkih i društvenih organizacija, sudjelovalo mnoštvo naroda. Đevrska i okolnih mjesta. Nad grobom druga Tanasije održali su posmrtno slovo drugovi Petar Škarić, predsjednik NO-a kotara, zatim Obrad Egčić, pukovnik JNA i Vujica Đurica, prvoborac ovog kraja.

Šibenik - regulacija Drage - pogled iz nove stanice

23. 1957

Savjeti
liječnika

FERŠE

(Morbili - ospice - dobrac)

U eri češćih pojava raznih zaraznih bolesti kod djece, dnevna tampa možda je najbolji način na koji bi se mogla propagirati preventiva i profilaksa istih, a isto-odno ukazati roditeljima na neke nalenosti koje mogu mnogo utjecati da se tok dotične bolesti, mješto opasnim i kompliciranim, uputi normalnim i uspješnim putem k zdravljenju.

Zadaća liječnika ne smije se ograničiti samo na liječenje infekta, ali također niti samo na to — tj. dati profilaksu infekcije. Glavna zadaća treba da se sastoji u podizanju otpornosti dječjeg organizma sprečavanju oštećivanja njegovog otpornog aparata, kao i podizanju kulturnog i fizičkog nivoa naroda. Iako tako zahvati u stvar borit će se veoma uspješno protiv mnogobrojnih predrasuda i smrtnih slučajeva kod raznih infekcija. Smanjena otpornost znači poremećenje vitaliteta, a to znači isto što i spremnost djeteta da oboli. One klince koje su uslijed otpornosti tijela samo vegetirale u organizmu djeteta, sada postaju aktivne (virulentne) i dovode u opasnost život djeteta.

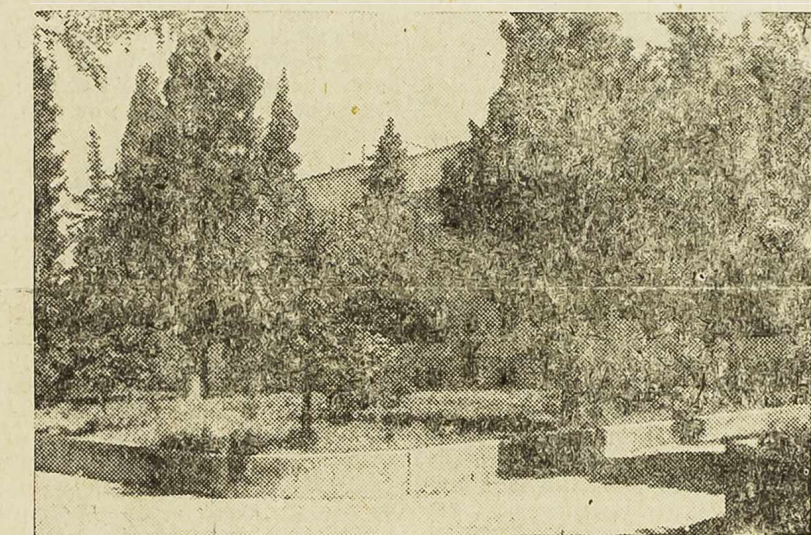
Pedijatrija se ponosi time što je najstariji, najvažniji i najuspješniji predstavnik profilaktičke medicine — među praktičnim granama. Pedijatriji je uspjelo do zamjerne visine sniziti opću smrtnost djece, a osobito dojenčadi u pojedinim krajevima naše domovine. Ipak

moramo priznati da to nije posvuda i da ima još dosta krajeva gdje bi trebalo biti mnogo bolje. Mnoge stvari trebale bi se još riješiti, nakon čega bi i mi mogli doći u red najnaprednijih zemalja svijeta. Istodobno moramo sa zadovoljstvom konstatirati da naša narodna vlast posvećuje osobitu brigu problemu zdravlja majki i djece, a osobito dojenčadi. Posve je razumljivo da takve zemlje koje paze na zdravlje svog naroda moraju napredovati u populaciji, normalno, materijalno i intelektualno. Svaki narod bez brojnog i zdravog podmlatka propada i nestaje ga, a nade za budućnost bijedne su. Takav narod liči onom stablu koje nikada ne doraste do svoje normalne veličine, debljine i širine. Njegove tanke grančice već u začetku uništi vjetar ili nevjernost, a zatim dođe sjekira tuđina ili neprijatelja i posiječe ga do temelja.

U »Šibenskom listu« mogla bi se uvesti jedna rubrika kao savjetovanište majki, djece i odraslih, u pogledu zdravlja. Čitaoci neka postavljaju upite — ali samo ozbiljne i korisne za cjelinu, a medicinski kadar našega grada spreman je odgovarati prema svom najboljem znanju i uvjerenju.

Toliko neka bude dovoljno za uvod, a sad ćemo preći na savjet roditeljima za neka zarazna oboljenja kod djece, koja svakodnevno susrećemo u našem gradu i kotaru.

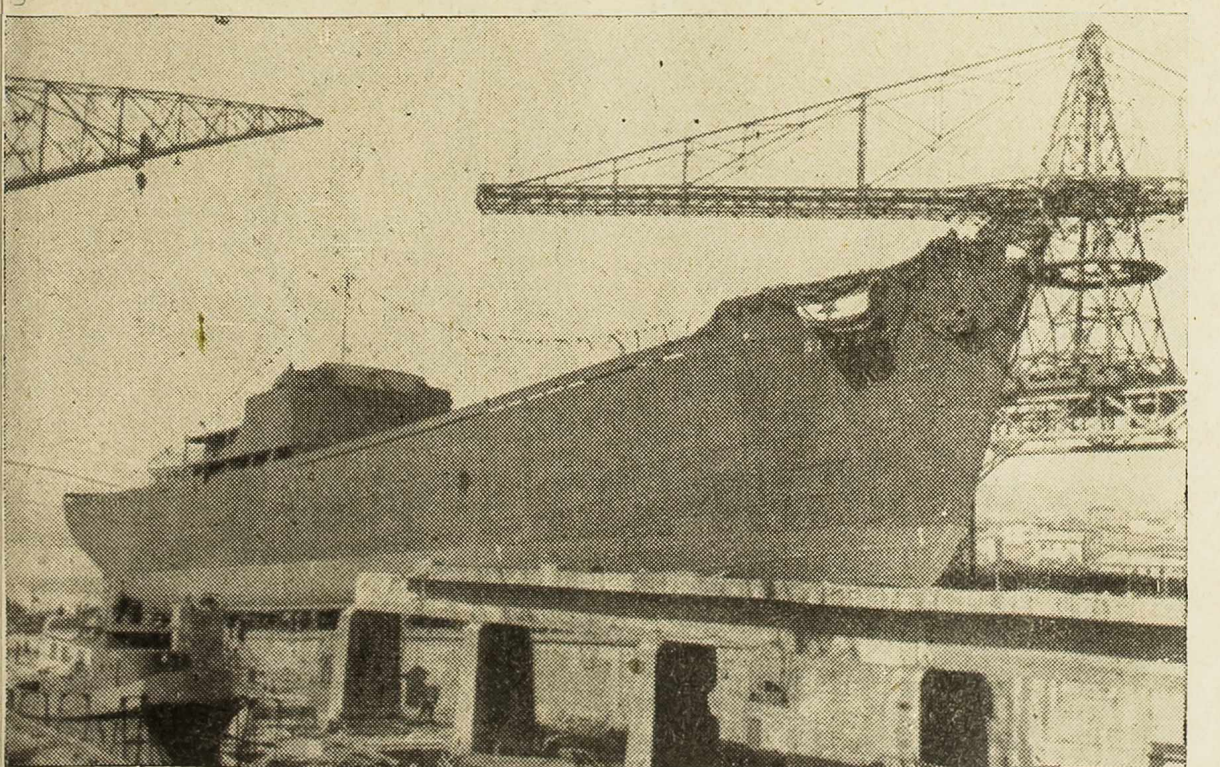
svijetlo. Iza bolesti ostaje doživotni imunitet. Inkubacija, t. j. vrijeme od zaraze do nastupa osipa, iz-

Opća bolnica Šibenik

nosi 14 dana, ali nekad se može produžiti i do tri tjedna. Dijete ima temperaturu 39°—40°, hunjavica, crvene i upaljene oči što smeta gledanju u svijetlo, crvena i upaljena usta, upaljene tonsile i t. d. Nakon 3—4 dana, temperatura opada a osip također izbljeduje istim redoslijedom kojim je i nastupio, te ostavlja pigmentirane mrlje po tijelu, koje polagano izbljeduju. Ponekad se iza toga pojavi i ljuštenje kože. Djeca su plačljiva, nervozna, ponekad apatična, dosta oslabe, jer nemaju po nekoliko dana apetita, muči ih podražajni kašalj i t. d. Ponekad bolest prolazi mnogo blaže, tako da se jedva i osjeti, ali ponekad i teže. Otrpilik nakon osam dana znakovi bolesti

slučaju prolongirane i jače temperature ili se pak dijete počne tužiti na bolove uha — preporuča se odmah davanje penicilina a ponekad i u kombinaciji sa streptomycinom uz nešto piramidona. Rijetko su potrebni antibiotici i druge grupe. Ako nastupe druge komplikacije onda se liječi po uobičajenim pravilima. Imunizacija prema potrebi i mišljenju liječnika. Opća njega i ishrana kao kod bolesti sa temperaturom. Puno strpljenja i ljubavi oko ishrane i njega, uz dovoljno davanje vitamina. Tuberkulozna djeca trebaju biti dulje vremena pod nadzorom.

Tramper »Šibenik« u izgradnji

17

— On je adunta!
— A onaj mršavi digonja, onaj kozji svetac?
— Jaki ga znali . . . pisar . . . ja li drugi kav ruvijan! . . . Oca im očina! Koliko sam muke vidija trčeci prid njima ka pas! . . . Pa barem da mi se napojnici nadati! . . .
U to fratri izadoše na susret; klanjaju se, rukuju se i žagore svi jedanak, pa Tetka i Srdar povedoše ljekare k bolesniku, a suda, pristav i pisar podoše s ostalim fratrima u trpezariju.
— Kamo li torba? zapitaće medik, ulazeći u ćeliju.

— Jevo je nosim! reče oprho Bakonja.
Mačak, Bujas i Lis, koji gotovo cio dan dvorahu Piriju, izmakoše se. Fratri stadoše s jedne strane kreveta, ljekar s druge, gledajući dugo bolesnika; pa mu opipa stope, stegna, trbuh, ožičicu i grudi; pa mu otvori zažeto oko, koje se sklopi, čim maće prate; pa mu stvori drugo, a ono se opet otvori; pa ga uhvati iza šake i izvadi svoj satic iz džepa; pa, najposlije naprci usni, namrgodi se i pride k Tetki.
— Je li on? . . . nagnu palcem vrhu usna.
Fra Tetka ćaknu jezikom; Srdar maknu obrva-ma.

U taj mah ude Vrtirep.
— Šta to?
— Je li pijo ovaj čok?
— Jest, virama, malo i odviše.
— Hm! hm! . . . T'e, činiće se, što se može! . . . Dakle vako: vrucе opeke na poplate; ladne krpe na grudi; to sve na izmjenu! . . . Pa 'nda po nekolike kapljica od neke ljekarije, što ću ostaviti — može ih i izmiješati s vodom i zalijevati ga žlicom . . .
— Često?
Daaaa! . . . F-f! . . . Svake ure zasad, a ako se osvijesti, onda frakon svake dvije ure, i tako sve po manje. A sad! — medik navru dlan i reče nešto talijanski, na što fratri obrnuše gvardijana potrbuške i svukoše mu gaće . . .

Da je ko nekoliko trenutaka prije Bakonji rekao, e će se toga crnoga još začuditi, Bakonja ne bi htio vjerovati; ali kad vide, što redovnici učiniše od gvardijana, zapanji se Bakonja od čuda. Zaludu se domišljao, zašto to; najpreče mu se učinje, da će ljekar prisloniti uho na . . . izdušak. Ali ljekar uze od njega torbu, otvori je, te izvadi neku debelu zasiljenu cijev, pa umoči šiljak u zdjelu vode, a potegnu k sebi neku šipku iz cijevi, pa utisnu šiljak u izdušak i strcnu onamo vodu.
— Vako ćeš mu činjeti tri puta na dan; u jutro, u podne i u večer! reče mu medik, dodavši mu štrcaljku.
— Ja!? pita Bakonja blijed i uzdrhta vas.
— Ti, ili ko mu drago! prima onaj, ne obzirujući se.
— Ne bi' ja to činija ni svome čaci! . . .
Ljekar pa pogleda smijući se, a Vrtirep skoči i zalijepi ga po obrazu.

Kako je Pjevalica izliječio fra-Brnu

— Mrš! korazu zvrlevski! . . . Mrš! Ti da mi se razmećeš! pa ga istura iz ćelije.
Bakonja jedva dođe k sebi od čuda i od jada. A čim se malo razabra, prva mu misao bi, da potrazi u kujinji onaj veliki šiljasti nož, pa da ga utjera u trbuh Vrtirepu, kad izade. I zaista podo po nož, ali se ustavi na vratima od trpezarije, gdje grajahu fratri i gosti, Kako će između njih? Vrtirep se i stade šetati trijemom, smišljajući, kako bi trsio Vrtirepa.
U to sva tri daka izadoše.
— Ajde, lve, s nami!
— Kako s vami!? . . . Zar ne vidiste, šta učini od mene Vrtirep!
— A šta ćeš mu? . . . Ako ćemo pravo, grubo si odgovorija?
— Kako grubo? . . . Zar ja . . .
— Ne luduj, bolan! Zar je sramota činiti lavatar bolesniku? . . . Ta Balezan to čini svaki pet-najst dana fra-Tetki, a i menika je dva puta činija . . . Nego ajde s namika. Izmolili smo, da nas zamine dva slugo do po večeri. A nalozice se vatra ovdje, u staroj madupnici, di će prikovodnici nočiti. A spavati ne će niko vručije mrve nočas, to se već razumi . . . Dakle, odi! završi Lis.

Bakonja ne htjede, no šetaše dalje.
Nakon nekoliko časova vrnuše se daci sa slugama, a domalo isade ljekar s Tetkom, sa njima Srdarina i Vrtirep.
Bakonja se ukruti; oči mu plamćahu. Srdaru ne umaću, to se ustavi kraj i zadržu druga.
— Jesi! čuja, Lovre, nisi ima' pravo da ga biješ! Ako ikad, to danas nije zamirita! Pa još dodade nešto talijanski, na što će Trtirezep:
— Baš, baš, falija sam! Ipak sam i otrovan, pa ne znam šta radim, ali jevo . . . jeto neka me, lve, otrpiti!
Ive udari u plač.
Tješili su ga najljepše, dokle najzad poljubi ruku Vrtirepu i podo za njima.

U trpezariji poslije večere otvori se razgovor, te sva četiri daka zbiše se na vratima. Bezbrki suda kanda bješe velik šaljivac, jer se svi smijahu, kad on govoraše talijanski. Kuljavi pristav klimaaše glavom kad i kad i ispijaše čašu za časom. Suihi pisar hotijaše da pokaže, kako je razmažen, te je sitno jeo i srkutaao, a gledaše — bož oprosti! — kao gospa od milosrda. Ljekar, odmah poslije jela, zakurnjavio debelu cigarinu, pa žmuri i kuca prstima po trpezi.
Govor je najprije bio o pokradi. Suda je pričao, da su četiri latinske crkve porobljene te zime: na Vrpolju kraj Šibenka, u Petrovu polju, u Čulišću i negdje u Kotarima kraj Benkovca. Nagadanju ne bješe kraja. Spominjahu Miljevcane, Kaličane, Prominjane, od onih, što su bliži Krki. Govorilo se o putovima isprijeke, o zogovima, o hajdučkim ortacima, o četi Radekinoj, koja zimuje po Kotarima i iza Primorja, a ljeti se stanuje po bosanskim planinama, i dopire čak do srbijanske granice.

Sudac je počeoše miješao i naški, jer fratri ne bjehu najbolje vješti talijanštini; jedini fra Tetka što govoraše lijepo u tome jeziku, a otali, za nevolju, umijahu iskazati šta misle.
— Šve na Radeka! Šve na Radeka, a druga galijska šine kraja na njegovu konto! — veli on. A di je to Radeka? . . . Može on arivati, tu, tu, tu, na šva mišta? Eto, moj gošpodin, šetri kolona pandura, što uvika šeta tamo vamo po Kotare od

jedna šela do druga, od montanja do montanja, a Radeka nima!

— Nima! bogme! reče Srdarina smijući se.
— Nima! korpo de dijo! A kolika še jašpra špenza za špijuna, koja kaže pandura: eto Radeka! A Radeka kaže: eto pandura! . . . je tako, moj gošpodin? . . . Ja kažu: u Dalmašija ima pedešt hiljadi ajduka! Sve dištre: Žadar, Benkovaš, Obrovaš, Kištanje. Pak: po dištrit Škradin, po dištrit Šibenik — to šve ajduki, viruj mena, gošpodin! . . . Tu nima rimeo nego višala pjantati na švako punto! . . . Višala, korpo dela madone! . . .

Premetnuše razgovor na bolesnika.
— Dakle, doture, vi ne možete ništa posigurno reći? pita Tetka.

— He, he, ništa! Može ostati, a može i umrijeti . . .

— Čudne mudrosti! šapnu Bakonja drugovima. Mudra li je ova račina kračka!

— To znamo! prihvat i Vrtirep, ali šta je viša prilika?

— Na to ljekar ispiri dugačak mlaz dima, zamzuri i poče da objašnjuje, šta je kaplja. Kaza im, da kad je uzeta lijeva strana tijela, da su onda prsle žile u mozgu s desne strane. Toliko su razumjeli, a dalje ništa, jer je doktor čisto sam sebi govorio, nastojeći, da sam sebe razumije. Bakonja utvri neku čudnu riječ, koju je onaj često ponavljao . . . Kako ono? . . . Da: hipe-remija, Ako bude hiperemija . . .

— Ma o'šta dolazi ta prokleta bolest? pita Načvar.

— Dolazi kad se mnogo jede i mnogo pije, a ništa ne radi . . .

— Ta-ako! A jesam li ja podložan?

— Razumije se, i vi i sva ova gospoda vaša braća, osim onoga! (pokaza fra-Srdara) . . . Kaluderi često umiru od kaplje. To se . . .

Duvalo ga prekiđe:
— Je li prilike, da bi se moga' osvistiti?

— T'e, može i to biti. Ako bude hiperemija . . .

— S vragom i Jeremija! presječe Duvalo. Mi bi radi znati, oće li doći k sebi, da ga s bogom nare-dimo.

— Aaa, too! povrnu podrugljivo ljekar. To je mnogo važno, to! Ja bih mu želijo, da se ne osvijesti, ako ima umrijeti, jer je bolje svršiti ovako . . . Najposlije, sve jedan davol!

— Sve jedno jest, što se tiče tila, ali duša . . .

— Duša je puša! . . . Na: p! prekiđe njega papričasti doktor . . . Bog! Duša! Tijem se plaše dječca! . . . Kanda bi vi vjerujete u te bapske . . .

Bakonji se učinje, da će se toga časa zemlja prosujeti i progutati manastir! . . . Šta! Zar ima učenih ljudi, koji ne vjeruju da ima boga i duše! . . . I to ljekar reče u oči fratrima!? . . . I na to ga niko ne učutka, nego se još Tetka i Srdar nasmijaše, a svim bi, kao da čuše najobičniju riječ! . . .

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

— Razumiste li, šta reče jarac? zapita Bakonja družinu, ali mu se niko ne odazva.

(Nastavit će se)

FILM

Film koji su stvarali hiljade ljudi

Cio svijet danas poznaje Walta Disneya, tvorca Mike Miša, Mine, Paje Patka, Plutona, trojice malih prasića, Zlog vuka i ostalih liknosti koje igraju u Disneyevim simfonijama. Fantazija, divovitost, humor, pokreti, boja, a često i poezija ovih crtanih filmova predstavljaju pravo remek djelo. Publika, koja prosto guta ove slike, možda i ne zna koliko je potrebno da se sve ovo stvori. Brzinom od 24 slike na sekundu za vrijeme predstave od četvrt sata potrebno je da film ima 21.600 raznih slika. Njih treba prvo nacrtati, zatim obojiti i sve to prenijeti na traku od celuloida. Ako se tome doda još i rad oko muzičke sinhronizacije, može se shvatiti što radionice Walta Disneya imaju nekoliko stotina specijalista svih vrsta i što izrada jednog crtano-filmskog metraže, može biti isto toliko skupa, pa i skuplja od nekog običnog filma, koji je šest do sedam puta duži i u kome igraju filmske zvijezde s basnoslovnim plaćama i sa bogatim dekorom, kao što Hollywood može da pruži.

Te materijalne teškoće sprečavale su Walta Disneya da izradi crtani film duge metraže. Ali je on o tome odavno sanjao. Još 1933. g. izabrao je temu za ovaj smio pokušaj od koga su ga svi prijatelji odvrćali. To je bila dječja bajka od Grima »Snježana i sedam patuljaka«. Isa upornošću koja mu je karakteristična on se daje na posao. Trebalo je više od četiri godine da se taj film izradi.

Prva briga Walta Disneya bila je da načini detalje za scenario. Poslije toga je stvorio fizički izgled i karakter lica. Poslije mnogih pokušaja stvorena je Snježana, kao model junakinje. Za patuljke su pravljene figure od voska po ugledu na žive liknosti. Nije patuljak imao svoj lični izgled,

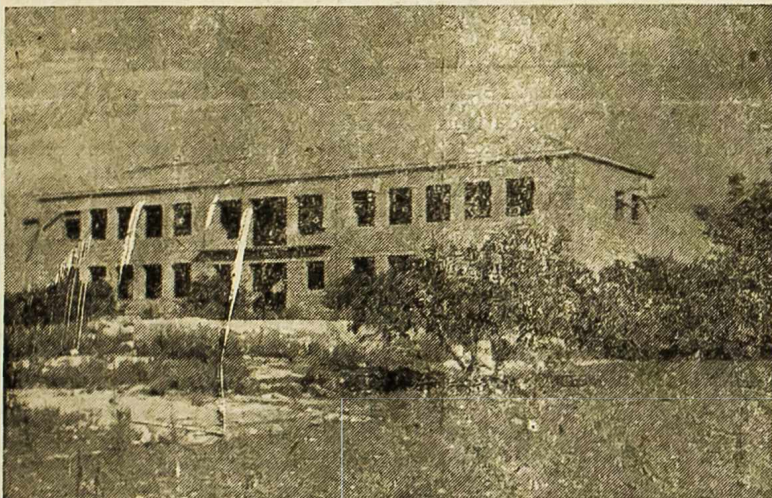
svoje odijelo, svoje vlastite pokrete, svoje čudi, svoju psihologiju, tačno onako kao da je riječ o živim bićima. Najstariji je bio pedantan patuljak s naočarima, mudar, nervozan, ne znajući nikad šta da radi s rukama. Isto tako detaljno su obradene i sve ostale liknosti i povjerenice kipi Walta Disneya, crtačima i karikaturistima sa već oprobanim talentom. I oni su počeli da pune svoje albume raznim slikama. Zatim su došli umjetnici koji, prema proučenju liknosti, izmišljaju komične scene, izraze i držanje, čime crtači imaju da se inspiriraju. Kad se završi taj posao, koji traje mjesecima, prenese se na hartiju čio siže, kao slike bez riječi. Sad se ovi osnovni crteži daju pomoćnim crtačima, čiji se posao sastoji u tome da crteže umnože, s neosjetnim razlikama. Tako, kada se cio niz kasnije prenese na platno, čovjek ima utisak da je kretanje neprekidno. U isto vrijeme, druga ekipa radi na crtanju zaleđine i dekora u kome se glavne liknosti kreću.

Nezavisno od ovih grafičkih radova, stvara se muzika. Stvaraju se melodije i riječi, biraju se orkestri, bira se glas, traže se zvučni efekti koji se stvaraju specijalnim uređajima, katkad veoma komplikiranim.

Kad je i grafički i muzički dio gotov, na redu je sinhroniziranje, i može se zamisliti koliko je to delikatan i dug rad. Koliko tu treba proba, strpljenja, dok se ne dobije krajnji rezultat.

Ostaje još da se slike oboje — za ovaj je film bilo upotrebjeno preko 1500 boja — i da se to prenese na ploče od celuloida.

Film »Snježana i sedam patuljaka« traje oko sat i po. To je skup od 250.000 crteža, izabranih između 2.500.000, koje je radilo preko 1000 lica: crtača, pomoćnih crtača, crtača oblaka, neba i ostalog dekora (S. S.)

Osmogodišnja škola u Pirovcu

Gostovanje ansambla šibenskog Narodnog kazališta

Drama „U agoniji“ na kninskoj sceni

Prošle subote članovi Narodnog kazališta iz Šibenika na gostovanju u Kninu izveli su pred prepunom salom Doma JNA dramu Miroslava Krleža »U agoniji«. S time je po prvi put u Kninu izvedena drama iz Glembajevskog ciklusa.

Redatelj Rudolf Opolski i izvršni izvođači uspjeli su da svladaju teški posao i omogućili jednu dobru predstavu koja nije iznevjerila Krležinu zamisao.

Kninska publika također je pokazala zrelost u shvaćanju i doživljavanju ove psihološko-društvene drame.

Sređeno stanje u vodičkoj čitaonici i knjižnici

Prije 12 godina otvorena je u Vodicama čitaonica i knjižnica. U početku nije posjedovala prostorije ni namještaja. Tek kad je sagrađen zadržni dom, čitaonica i knjižnica smještene su u prikladne prostorije. Tada je bio nabavljen i potrebni namještaj. Dosad, međutim, nitko nije bio posebno zadužen za rad u čitaonici, pa uslijed toga nije bilo ni nekog reda. S tim u vezi je na nedavno održanoj godišnjoj skupštini zaključeno, da se za upravljanje čitaonicom odredi jedno lice čiji će se rad honorirati. Konstatirano je da su za sređenje čitaonice prilično zaslužni prosvjetni radnici. Knjižnica danas raspolaže s oko 3000 knjiga. Za povećanje knjižnog fonda, koji iz godine u godinu sve više jača, najviše je zaslužna mjesna poljoprivredna zadruga, koja nabavlja knjige iz sredstava kulturnog fonda. Čitaonica je snabdjevena većim brojem primjeraka dnevne štampe, časopisa i tjednika. J. M.

KULTURNI ŽIVOT U OPADANJU

Kinematograf »Promina«, koji je nedavno poslao izvjesnog prekida ponovno proradio, opet je prestao da radi, uslijed kvara kinoaparature. Nadalje, čitaonica SSRN još uvijek je zatvorena. U čitaonici se više ne nalazi radioaparati, a niti dnevna štampa. Što je tiče radioaparata, njega je lice zaduženo za red u čitaonici, odnijelo svojoj kući, a slična situacija je i sa dnevnim štampom na koju je čitaonica redovno pretplaćena. Pitamo se, što su na ovo dosad poduzele političke i društvene organizacije u mjestu, koje su i jedine zainteresirane za kulturni napredak sela.

U pododboru »Prosvjete« započeo je aktivniji rad. Nedavno je završio radom tečaj društvenih igara, a članovi dramske sekcije upravo uvježbavaju više igrokaza. (D. Č.)

Iz rada Inspekcije tržišta NO-a općine Šibenik

Potrebna je pomoć svih društvenih faktora

Inspekcija tržišta NO-a općine Šibenik u toku prošle godine radila je na redovnim zadacima, a osim toga bila je angažirana i na specijalnim zadacima republičkih i saveznih inspekcija.

Kroz proteklu godinu ova inspekcija podnijela je ukupno raznim organima državne uprave 72 prijave. Od toga broja Sucu za prekršaje podnijeto je 63 prijave, Okružnom javnom tužiteljstvu 8, Disciplinskom sudu kod poduzeća 1, a raznim privrednim organizacijama 15 prijedloga za uklanjanje nepravilnosti.

Sucu za prekršaje pri NO-u kotara podnijeto je 42 prijave, koji je od toga riješio u prošloj godini svega 5 prijava, dok je 37 ostalo neriješeno. Nasuprot tome, Sucu za prekršaje pri NO-u općine podnijeto su 22 prijave, od kojih su samo dvije ostale neriješene. Iako je razumljivo, da Kotarski sudac, i uz najbolju volju nije u stanju, da u svim slučajevima blagovremeno donosi rješenja, ipak smatramo da je ovjđen prigovor umjestan. U stvari od tih neriješenih prijava 27 se odnosi na prekršitelje Naredbe o zabrani ulova jastoga i halpova u vremenu od 16. XII. 1955. do 15. II. 1956. Kršenje te Naredbe u spomenutom vremenu uzelo je velikog maha, tako da je ono išlo na uštrb razvoja našeg ribarstva. Ne ulazeći u opravdanost tog razloga smatramo, da je ovim prijavama u određenom vremenu zabrane lova, trebalo dati prioriteta, pa onih žrtava u uvali »Muna« (i konačno, ovakvim načinom rješavanja, suvišno je i isticati, kakav utisak je to ostavilo na same prekršitelje.

15 prijedloga podnijeto je raznim organizacijama, zbog uočene nepravilnosti u poslovanju. Težište rada ove službe usmjereno je na pružanje pomoći privrednim organizacijama, trgovini i ugostiteljstvu na uklanjanju nepravilnosti. Jer, zadatak inspeksijske službe i njenog djelovanja, ne smije se gledati samo kroz prizmu podnijetih prijava i izrečenih kazni, već i u tome, koliko je ona pridonijela svojom aktivnošću, da se pravilnije posluje u privredi i u ostalim oblastima robnog prometa.

Inspeksijskim pregledima utvrđeno je, da su gotovo sva privredna poduzeća u gradu prekorila opseg svoga poslovanja u smislu postojećih zakonskih propisa. Tu se ne radi samo o građevinskim poduzećima, već gotovo i o svim proizvodnim organizacijama, pa i kod onih, čije je poslovanje uslužnog karaktera. Kada pak jedno građevno poduzeće za nepune tri godine, proda svojim namještenicima i trećim osobama raznog građevnog materijala u vrijednosti od cca 20.000.000 dinara, tada se, tu ne radi samo o građevnom poduzeću.

A kako bi se tek moglo okvalificirati slučaj jednog trgovačkog poduzeća, koje pod sumnjivim okolnostima odvaja određena novčana sredstva, da bi osposobilo jedan privatni stan za svog rukovodećeg službenika. Sve te pojave očito govore o kršenju postojećih propisa, koji reguliraju djelatnost određene grane privrede ili trgovine, a s tim u vezi i niz drugih propisa iz oblasti našeg društvenog života.

Za uklanjanje tih i sličnih pojava, nije dovoljna samo kontrolna služba, već svi društveni faktori i organizacije.

Iz sektora ugostiteljstva potrebno je spomenuti jednu pojavu.

U prvom redu riječ je o krčmarstvu — maloprodaji vina od strane zemljoradnika u konobama. I-

ako je ta maloprodaja zabranjena ipak ju je u praksi gotovo nemoguće sprovesti. Svi napori u tom pogledu nisu postigli željenih rezultata. U sadašnjem radu na suzbijanju tog krčmarstva inspekcija je podnijela preko 100 prijava i izrečeno je više kazni, ali je sve ostalo bez rezultata. Iako ta pojava ne predstavlja neku vrstu težih prestupa, ipak ona nije sa kulturnog i higijenskog aspekta poželjna, u tako razgranatoj mjeri, kako je to danas u gradu. Mišljenja smo da bi u tom pravcu bilo najsretnije rješenje, da Savjet za privredu, imajući u vidu navike i običaje naših starijih građana, odredi izvjesna mjesta na periferiji gdje bi se u jednoj određenoj prostoriji obavljala maloprodaja vina.

Pismo iz Žirja

ŽIRJANI NEGODUJU

U ovom trenutku zaista nema smisla napomenuti da je Žirje najudaljeniji otok u šibenskom arhipelagu (preko 12 milja), da je njegovo stanovništvo u ovih nekoliko minulih godina osjetilo »blagodati« nesolidne i neredovite pruge (sjetite se samo malih, trošnih motora, pa često nepristajanja zbog ne vremena ili samovolje zapovjednika, pa onih žrtava u uvali »Muna« . . .); također je suvišno govoriti o tome, kako ovaj školj, koji broji oko 750 stanovnika, nema ni ličnjaka ni ljekarne, ni poštenog dućana za namirnice i konfekciju . . . Sve se to zna, sve je to već toliko puta rečeno. Sigurna i brza pruga — ta, to je upravo ono, što opravdava smisao postojanja njegovih stanovnika. Jer se bez njih, bez redovite i brze pruge, ne može

ni zamisliti. Oni su i suviše istureni da bi im se to moglo uskratiti. Život je njihov čvrsto povezan s gradom i bez te povezanosti — taj bi život bio nemoguć. Uzmite, eto, slijedeće primjere: liječnika nema, a čeljade bolesno, tako bolesno, da su u pitanju minuti, a kamoli čitave ure. A sada parobrod do Šibenika vozi ništa manje nego četiri puta sata! Ili: ribar je na moru, daleko, blizu samog svjetionika Blitvenice, a ulovljenu ribu treba prevesti u grad. Postavlja se pitanje kako će stići na brod, kada ovaj polazi u 4 sata izjutra (dok je prije veljače polazio u 5 sati!). I ne samo to! Matični ured Žirja i Kaprija nalazi se u Zlarinu, a brod uopće ne pristaje u Zlarinu. Tako je mnogi stanovnik ovih dvaju otoka prinuđen, da izgubi dva dana ako misli otići poslom matičaru u Zlarin. Usto se još mora izložiti suvišnim troškovima (konačenje, hrana, put).

Narod Žirja s pravom smatra da je tvorca ovakvog rasporeda pruge zacijelo onaj koji nije mislio na njegove potrebe! Zašto uopće odlazi u Tijesno, pa onda opet u Šibenik? Nikada to tako nije bilo. Jer, Tijesno je od Žirja udaljeno isto onoliko, koliko je Žirje udaljeno od Šibenika. Dakle, u pitanju su 24 milje. Dodamo li još toliko, bit će ih 48! Osim toga, 4 sata vožnje izjutra, a 4 popodne — to je 8 sati. Putuje se, dakle, toliko da bi se normalno moglo stići u Split. I to danas, kada je sve u znaku brzine i tempa života.

Žirjani stoga s pravom negoduju i traže da se shvate njihove potrebe i da im se ponovo uspostavi ranija pruga, koja je jedino moguća i svrsishodna. Roko Dobri

Parobrodarske pruge i đaci

Novim rasporedom parobrodarskih pruga u šibenskom okružju, naročito su pogodni naši đaci putnici koji svakodnevno pohađaju razne škole u Šibeniku. Postojeće veze išle su u prilog radnicima raznih poduzeća.

Tako svakog jutra možemo vidjeti kako pojedine grupe učenika s izvjesnim zakašnjenjem dolaze u školu, dok u kasnim poslijepodnevima satima odlaze kući. Na taj način oni gube jedan dio nastave, a vraćaju se kasno kući i nemaju dovoljno vremena da se pripreme za sutrašnju nastavu. Ukoliko bi takvo stanje ostalo i dalje, mnogi od njih bit će prisiljeni prekinuti daljnje školovanje. Roditelji

Tragom žrtava IV. ofenzive

Prosinac 1942. godine. Goloruki narod povlačio se ispred neprijatelja. Oko 20 hiljada izbjeglica našlo je utočište u oslobođenom Livnu i njegovoj okolici. Situacija je bila teška. Forsirajući nadiranje prema Livnu neprijatelj je u veljači 1943. naglo sa svih strana upao u partizansko uporište. Krvoločni okupator i njegove sluge izvršili su pokolj stanovništva. Iako je samo mjesto pružilo grčeviti otpor, ipak se nije moglo odhrvati znatno premoćnijem neprijatelju.

U to vrijeme u dječjem domu pri IV. operativnoj zoni nalazilo se oko 300 dječji su se očevi i majke borili širom zemlje.

Naglim povlačenjem iz grada na putu prema Imotskom povukao se i dječji dom. Njihovo povlačenje je bilo vrlo otežano, jer su se pritom koristila isključivo slaba seoska kola kojih nije bilo dovoljnog broju. Zbijeni oko svojih njegovateljica i ostalih drugova mališani su se ipak nekako dogurali u blizini Imotskog. Jedinice koje su se nekoliko dana žestoko borile pred Livnom morale su se uslijed nadmoćnijih neprijateljskih snaga povući prema Cincaru i Malovanu. Izbjeglice iz Banije i Korduna, goloruki narod, slijedili su tragove tog povlačenja.

U manastiru kod Livna nalazila se bolnica koju je neprijatelj uspio da zauzme. Svi bolesnici i ranjenici postali su žrtve najezde krvoločnog neprijatelja.

Jutro je zateklo dječji dom u Imotskom. Uslijed približavanja Talijana sa Biokova i Mosora djeca su, nažalost, morala krenuti na sjever u pravcu neprijateljskog nadiranja. Ostati u Imotskom značilo je sigurno smrt. Netom su krenuli prema Posušju, talijanske jedinice su već doprle na vrata grada kod Kamenog mosta. Goloruki narod sa djecom morao je žuriti. Trebalo je prije neprijatelja izbiti na cestu koja vodi prema Prozoru. Tamo su se nalazile glavne partizanske snage, koje su imale zadatak da zauzmu Prozor. Glavna bolnica je stigla u Posušje. Djeca su već čekala na cesti Duvno — Prozor. Tog tragičnog dana na cesti se sporo kretala kolona iscrpljenih ljudi, žena i djece. Sunce je već bilo visoko kad su se pojavili prvi neprijateljski avioni. Uslijedio je svirep napad na nezastićenu kolonu uzduž ceste. U prvom naletu nastradali su od mitraljeskih rafala gotovo svi oni kojima u tom času nije uspjelo da se klone. Među njima je bilo mnogo staraca, žena i djece. Nakon nekoliko minuta neprijateljski avioni su se povratili da nastave sijati smrt. Nesreća je bila u toliko veća, što se kolona za vrijeme napada nalazila na otvorenom prostoru. Kad je pao mrak preživjeli su krenuli naprijed. Pred Duvnom je trebalo naglo skrenuti na sjever u pravcu Prozora koji je tog dana bio oslobođen. Dijelovi bolnice uspjeli su se probiti kroz močvar-

ne livade Duvanjskog polja u pravcu sela Kondori. Djeca su se kretala lijevom stranom polja, jer im je neprohodan teren otežavao napredovanje. To je bilo presudno. Noć je djecu zatekla u stajama sela Zlopolje. Dvije seoske stajale nisu bile dovoljne da prime svu djecu od kojih su neka bila bolesna i izranjavana. U ranu zoru odnekud su se pojavile ustaše kao prethodnica njemačkim snagama, koji su htjeli zarobiti bolnicu, ali su se ovog puta dočepali samo djece.

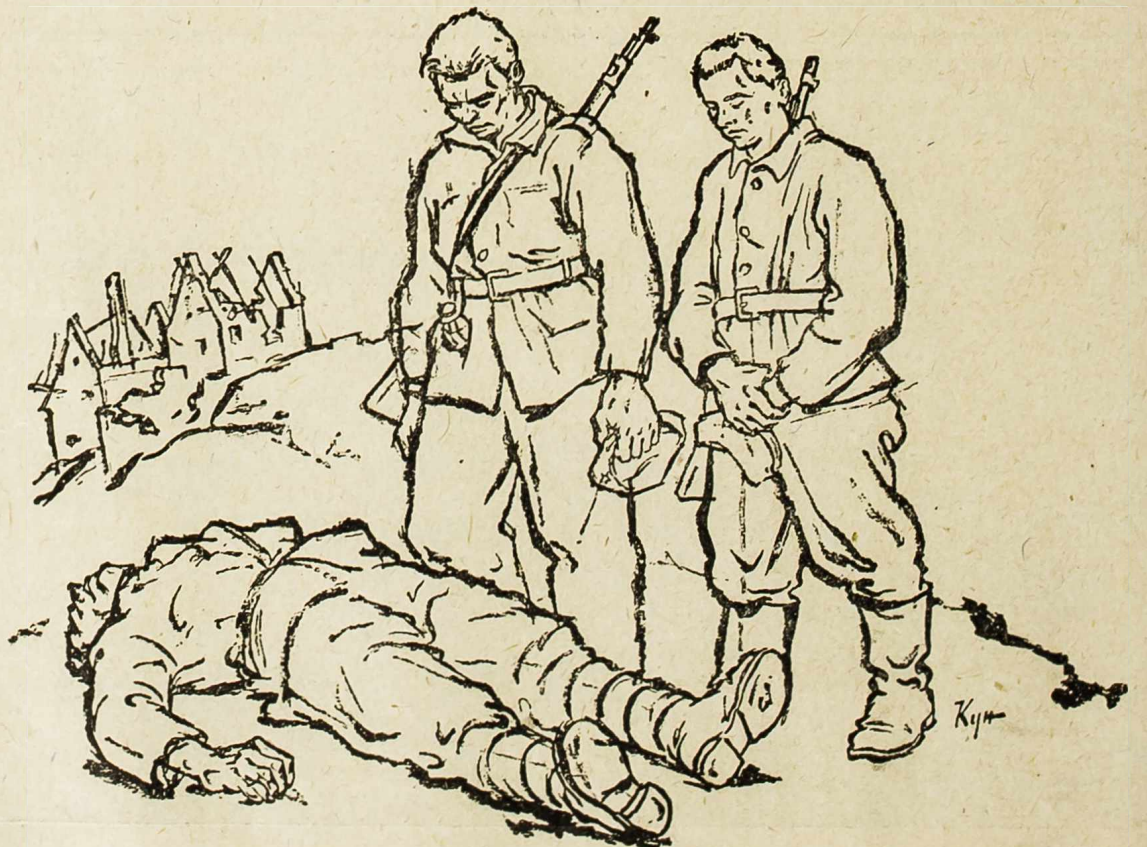
Trebalo je da prođe nekoliko godina da se objasni ova tragedija. Bilo je utoliko teže s obzirom na činjenicu da nitko od starijih nije ostao na životu. Upraviteljica dječjeg doma Cabo iz Sinja bila je ubijena u času kad je htjela pobjeći sa jednim djetetom. Odmah poslala rata pokušavalo se preko Crvenog križa otkriti ovaj slučaj, ali se u tome nije uspjelo. Međutim, izvjestan broj djece uspio je izbjeći strašnom pokolju. Ta djeca krenula su u pravcu Kondora slijedeći tragove Glavne bolnice Vrhovnog štaba. Iz kasnijih njihovih izvjava nije se moglo doznati što se sve zbilo s ostalima. Prema podacima iz Bugojnu, ustaše nisu uspjeli likvidirati svu djecu, jer su Nijemci navodno to zabranili. U njemačkoj koloni koja je kretala prema Bugojnu, očevidci koji i danas žive pričaju da su jednog jutra dva njemačka kamiona dovela nekakvu djecu, iscrpljenu i izranjav-

vanu. Na trgu u Bugojnu nudili su djecu tamošnjim građanima da se o njima brinu pod nadzorom Nijemaca. Sva bolesna djeca bila su smještena u bolnicu na liječenje. Iz zabilježica koje su vidljive u bolničkim knjigama uspjelo se spasi oko tridesetoro djece.

Tokom 1956. godine u sarajevskoj štampi objavljivani su oglasi u kojima su djeca tražila svoje roditelje. Pored jednog takvog oglasa

stajala je fotografija dječaka za čije se porijeklo nije znalo. Slučaj je htio da je dječak na toj fotografiji odgovarao fizionomiji Petra Grubišića, našeg sugrađanina, koji je 1941. godine strijeljan od ustaša. Taj dječak nalazio se u jednoj sarajevskoj bolnici kamo je doveden iz Nove Gradiške. Na intervenciju vlasti i njegove majke dijete je dopremljeno u Zagreb, gdje se

danas nalazi na liječenju. Mali Mišo je prebolio dječju paralizu, toliko je postao apatičan da mu se i čitave prošlosti urezao samo strah koji je proživio u doba rata. Od 300 djece koja su pretrpjela strahote rata ostalo je na životu samo njih nekoliko a među njima i Mišo, koji je konačno našao svoje roditelje i svoj dom. Mile Grgurević

SPORT

„Šibenik“ - „Dalmatinac“ 2:1

„Šibenik“: Veoma slabo

Igra koju je »Šibenik« predveo prošle nedjelje protiv prvaka nogometnog podsveza »Dalmatinac« iz Splita, razočarala je malobrojne gledaoce.

»SIBENIK«: Aras, Bujas — Šupe, Tambača — Ijadica — Živković, Zorić (Rak) — Bego — Đurić — Tedling — Stošić.

»DALMATINAC«: Radan, Miletić — Reljić, Vulić — Giljanović — Fiorentini, Vidaković — Kazinoti — Kliškić — Ferić — Grimani.

Početak je dao naslutiti da će se teško načeti mreža gostiju, koji su pokazali više pokretljivosti i brzine. Svaka navala našeg tima završavala je do bekovskog prostora protivnika ili mlakim i nepreciznim loptom van igrališta. »Šibenik« je u prvom dijelu igre imao izvjesnu terensku premoć, ali njegovim navali igrači nisu znali to iskoristiti. Nekoliko kornera i jedanaesterac ostali su bez rezultata, pa se na odmor otišlo bez gola.

Prvih dvadeset minuta drugog poluvremena »Šibenik« vrši stalan pritisak na protivnički gol, ali bez rezultata. Tek u 25. minuti Đurić idealno posluhuje Tedlinga, kojemu nije bilo teško kraj istrčalog vratara loptu proturiti u gol. U 32. minuti Grimani jednim mlakim i nepreciznim udarcem izjednačuje. Nekoliko minuta kasnije gosti su autogolom donijeli pobjedu »Šibeniku«, koja nije ni vrijedna, ni zaslužena.

Od igrača »Šibenika« ne može se nikoga pohvaliti osim Đurića, koji

se uzalud trsio da sredi i poveže igru, jer nije imao sebi doraslog partnera. Jedino u tom pogledu donekle, čini iznimku Tambača.

Nijedna nam linija nije dobro funkcionirala. Pogrešno dodavanje, loše demarkiranje, slaba pokretljivost i izrazito pomanjkanje efikasnosti bile su »osobine« koje su »resile« tim »Šibenika«.

»Dalmatinac« se predstavio kao jedan solidan i dobro uigran tim. Šteta da im nedostaje efikasnost pred golom.

Sudac Belamarić pogrešno je ocjenjivao prekršaje, a prilikom dosuđivanja jedanaesterca jasno se vidjelo, da mu nedostaje odlučnost i autoritet.

Ispadi nekolicine gledalaca, koji su na najbezobrazniji način vrijeđali Stošića je za najstrožu osudu. Ako se neko revoltira slabom i grom pojedinih igrača, onda to treba ispoljavati na pristojan i kulturni način. Stošića treba osu-

GODIŠNJA SKUPŠTINA NK »DINARA«

Na nedavno održanoj godišnjoj skupštini NK »Dinara« u Kninu istaknuto je, da se brojno stanje članstva povećalo. Članovima kluba postalo je 13 privrednih organizacija. U toku prošle godine klub nije dobio uobičajenu pomoć od Narodnog odbora općine. Klub se danas nalazi u teškoj financijskoj situaciji, tako da je 1956. godinu završio pasivom od 290.000 dinara, a zbog nepodmirenja obaveza prema Splitskom nogometnom podsvezu je suspendiran.

U jesenskom dijelu prvenstva »Dinara« se veoma slabo plasirala, pa će trebati uložiti mnogo truda da se održi u grupi najboljih klubova Dalmacije. U prošlogodišnji najviše utakmica odigrali su Petar Đurić i Miljenko Škobilj. U redovima »Dinara« nije bio kažnjen ni jedan igrač, pa je od SNP-a pohvaljen.

Uslijed nedostatka novčanih sredstava klub nije bio u mogućnosti da uredi igralište, svlačionice i ogradu, a niti da nabavi najpotrebnije rekvizite. Pojedini diskutanti iznijeli su niz korisnih prijedloga. Što se tiče uređenja igrališta predloženo je da u tome pomognu organizacije SSRN. Nakon što je skupština odobrila predračun prihoda i rashoda za 1957. godinu i usvojila plan investicionih radova, izvršen je izbor novog upravnog odbora.

diti zbog tga, što odgovara gledaocima praveći nedolične geste.

Na koncu treba reći da u timu domaćih nije sve u redu i s opravdanim strahovanjem očekujemo nastavak prvenstva. U nedjelju nam u goste dolazi zagrebačka »Lokomotiva«. Nadamo se da će biti bolje.

M. K.

ŠIBENIK-LOKOMOTIVA

Igrači zagrebačke »Lokomotive«, koji se nalaze na odmoru u Biogradu na moru, gostovat će u nedjelju u našem gradu, gdje će se sastati sa »Šibenikom«. Za vrijeme boravka u Dalmaciji »Lokomotiva« je odigrala dvije prijateljske utakmice. U prvog je pobijedila »Primorac« iz Beograda n/m sa 7:1, a u drugom susretu izgubila je od »Splita« na njegovom terenu sa 2:5. S obzirom da su dosadašnji susreti »Lokomotive« i »Šibenika« uvijek bili zanimljivi, to se i nedjeljni dvoboj očekuje s velikim interesom.

»DOŠKA« — »RUDAR« 1:1 (0:0)

Igralište »Doška« u Drnišu. Prijateljska nogometna utakmica. Gledalaca oko 200. Strijelci: Nakić II. za »Rudara«, a Lapić za »Doška«. Sudio je sa dosta griješaka Aralica iz Erniša.

Igra je s obje strane bila slaba. Akcije su bile spore, netočne se dodavalo, igrači su se slabo otkrivali.

Tek u drugom poluvremenu igra je dobila na živosti, ali nažalost i na grubosti. Rezultat grube igre su dvojica isključenih igrača. Sredinom poluvremena »Rudar« je imao 2—3 prilike da poveća rezultat, ali je golman domaćih obranio nekoliko opasnih udaraca na gol, a Čolović je jednom pogodio stativu. Što se igra više bližila kraju borbeni Drnišani su sve više napadali nastojeći izjednačiti rezultat, što im je i pošlo za rukom u posljednjim minutama igre — preko Lapića. Postignuti rezultat odgovara prikazanoj igri.

Kod »Doška« su se istakli Dereta I. i Dereta II., a kod »Rudara« Nakić I. u obrani i Balenović u navali. (D. Č.)

SIBENSKI AEROKLUB U KRIZI

Jedan vrijedan klub, koji je osnovan 1949. godine i postigao niz značajnih rezultata u odgoju omladine, danas se gotovo nalazi pred rascepom. Iz njegovih redova obučeno je dosad oko 60 padobranaca, dva »C« jedrilica, oko deset »B« jedrilica, nekoliko pilota jedrilica, od kojih je B. Večglavac član upravnog odbora Zrakoplovnog saveza Hrvatske, te niz modelara.

Prošla godina bila je najslabija od postanka ovog društva. Radio se i suviše malo, a glavni uzrok takvom stanju je pomanjkanje prostora. Naime, donedavne prostorije ustupljene su RKUD »Kolo«. S raznih strana je obećavano da će društvo dobiti prikladnije prostorije, međutim od toga je prošlo pola godine, a prostorije su, uz nedostatak financijskih sredstava, i dalje ostale klubske problem broj jedan.

Ipak tim omladcima, koji imaju mnogo elana i volje, trebalo bi izići ususret i pomoći njihova nastojanja da se ponovo aktivizira rad ovog kluba.

M. M.

PLANINARSKO DRUŠTVO »DINARA« ODRŽALO GODIŠNJU SKUPŠTINU

U prošlog godini, istaknuto je u izvještaju godišnje skupštine planinarskog društva »Dinara« u Kninu, društvo je zabilježilo nekoliko dobrih rezultata. Osim manjih izleta u okolini Knina i na Dinari, zapažen je veoma uspješni izlet na planinu Šator i Šatorsko jezero. Jedan od najvećih zadataka društva u prošlog godini — organiziranje I. republičkog orijentacionog marša — s uspjehom je obavljeno. Na tom natjecanju sudjelovale su dvije ekipe, od kojih je ženska osvojila prvo mjesto.

Društvo je dosta radilo na vanarmijskom vojnom odgoju članstva. Ono je za uspješan rad na tom polju dobilo pohvalu i priznanje od Planinarskog saveza Hrvatske. Izrađen je plan rada za naredni period. Pored ostalog, kninski planinari će u ovoj sezoni organizirati izlet na Troglav.

NAJHRANLJIVIJI PLOD NA SVIJETU?

Sredinom mjeseca januara indijski ljekar Pratap Sing objavio je u Nju Delhiju da je otkrio jedan veoma rijedak plod od koga, hraneći se isključivo time, čovjek može da živi dva, pa i tri mjeseca, bez ikakvih štetnih posljedica po organizam. Doktor Sing je prikazao »svoj« plod na jednom sastanku stručnjaka za ishranu. Po njegovim riječima, biljka kojoj ovaj rada raste na indo-tibetskoj granici. Plod ima ukus krompira, a po mišljenju doktora Singa njime su se nekad hranili stari indijski pustinjači koji su živjeli potpuno izolirano od svijeta.

TELEVIZIJSKE RAKETE NA MARS, VENERU I MJESEK

Sovjetski naučnik Juri Slepčović održao je nedavno preko moskovske radio-stanice predavanje o planovima sovjetskih astronautičara da na Mars, Veneru i Mjesec pošalju rakete snabdjevene televizijskim kamerama koje bi dobijene snimke transmitsirale natrag na Zemlju. Taj plan naučnik Slepčović nazvao je »Kozmička televizija«.

Po njegovom tvrdjenju, prvo odašiljanje ovih raketa planirano je između 1962. i 1967. godine, kad se Venera bude nalazila najbliže Zemlji.

»Moderna nauka već raspolaže sredstvima koja omogućuju sprovođenje ovih planova« — izjavio je sovjetski naučnik. Rakete koje će biti upućene na ove planete nosit će sa sobom televizijske otpremne stanice kojima će se putem radio-kontrole upravljati sa Zemlje. Prema predviđanjima, let do Venere trajao bi 146 dana. Posljednjeg dana leta, prije no što bi raketa pala na Veneru, televizijske kamere načinile bi 8000 snimaka. Te posljednje fotografije, snimljene sa razdaljine od nekoliko desetina kilometara, a zatim automatski uveličane tako da izgledaju kao da su dobijene sa udaljenosti od svega nekoliko metara, bit će emitirane na Zemlju gdje će ih primiti specijalni televizijski prijemnici.

LET IZ KOPENHAGENA U TOKIO PREKO SJEVERNOG POLA

Redovna trgovačka zračna linija između Kopenhagena i Tokija, koja će voditi iznad samog Sjevernog Pola, bit će svečano otvorena 24. februara ove godine. Dva aviona tipa »DC17C Global-ekspres« uzletjet će istovremeno s aerodroma u Kopenhagenu i Tokiju da bi se istog dana, tačno u 21,30 sati, sreli iznad Sjevernog Pola.

Avioni koji će otvoriti ovu zračnu liniju sletat će samo jednom da bi obnovili gorivo, i to na jednoj bazi na Aljasci.

PRIPREME ZA OLIMPIJADU

Prije petnaestak dana u Rimu je otvoreno nekoliko kurseva za učenje engleskog, francuskog, njemačkog, ruskog, portugalskog i španskog jezika. Slušaoci ovih kurseva uglavnom su studenti koji će na slijedećim olimpijskim igrama, koje će se održati u Rimu 1960. godine, biti zaposleni kao razvodnici na sportskim stadionima. Da bi dobili to zaposlenje, koje iako kratkotrajno može da im osigura priličnu zaradu, budući razvodnici morat će da savladaju bar dva od ovih jezika.

JEDNA KOMETA Približava SE Zemlji

Italijanska opservatorija u Kataniji (Sicilija) načinila je prvi snimak komete Aren-Rolan, koja se brzinom od 126.000 kilometara na sat približava našoj planeti. Kometa se još ne može vidjeti golim okom. Zasad, ona se nalazi u sazvežđu »Ribe«. Prema procjeni, rep ove komete koju su prvi put otkrili astronomi Aren i Rolan ujesen prošle godine, dug je oko 600.000 kilometara. Na dan 24. januara kometa je bila udaljena od Zemlje 281 milijun kilometara. Njeno najveće približavanje Zemlji dogodit će se sredinom mjeseca maja, a zatim će kometa ponovo nestati u kosmosu. Astronomi tvrde da je ova kometa znatno sjajnija od čuvene Halejeve komete, koja se pojavljuje svakih 76 godina i koja je posljednji put bila viđena 1910.

PIKAR SPREMA NOV LET U STRATOSFERU

Čuveni švajcarski istraživač profesor Ogist Pikar namjerava da uskoro poduzme nov let u stratosferu. On se nada da će ovog puta uspjati da se, pomoću balona, popne na visini od 30.000 metara. Kao što se mnogi čitaoci svakako sjećaju, Pikar se prije nekoliko godina na jednom balonu sa specijalnom gondolom uspeo do visine od 16.000 metara. Kako je nedavno izjavio grupi novinara u Minhenu, on namjerava da za ovaj let upotrebi više manjih balona, jer bi jedan balon koji bi mogao da se podigne do ove visine morao biti džinovskih razmjera.

UZROK ŠIZOFRENJE-BIOHEMIJSKO TROVANJE?

Poslije više od pola vijeka ispitivanja i traženja emocionalnih uzroka šizofrenije, poznati ciriški psihijatar Karl Gustav Jung, kome je sada 81 godina, iznio je prije mjesec dana svoju novu i za nauku veoma zanimljivu pretpostavku da uzroke ove teške bolesti treba možda tražiti u biohemijskom trovanju.

OB AVIJEST Opće bolnice u Šibeniku

Upozoravaju se građani da je za prijem u bolnicu potrebno pridržavati se u cijelosti Uputstva o načinu financiranja i financijskog poslovanja u zdravstvenim ustanovama na području Narodne Republike Hrvatske (Narodne Novine broj 74/56), čiji čl. 9 i 10 propisuju:

Primitak osoba u bolnicu vrši se — izuzev u hitnim slučajevima — na temelju uputnice za bolničko liječenje, koju izdaje ovlašten liječnik (liječnik Doma narodnog zdravlja, Zdravstvene stanice, Dispanzera).

Osigurane osobe primaju se u bolnicu na temelju uputnice za bolničko liječenje izdane od ovlaštenog teritorijalnog nadležnog liječnika.

Osobe, za koje snose naknadu za liječenje narodni odbori (bilo u cijelosti ili djelomično) ili drugi organi i ustanove, primaju se u bolnicu na temelju uputnice za bolničko liječenje koju izdaje ovlašten teritorijalno nadležni liječnik.

Na uputnici osigurane osobe i osobe čiju naknadu za bolničko liječenje osnosi narodni odbor ili drugi državni organ, naznačuje se nadležni zavod za socijalno osiguranje, odnosno narodni odbor ili drugi državni organ, koji je obavezan na plaćanje naknade za bolničko liječenje dotične osobe.

Osobe iz prethodne rečenice — uz uputnicu za bolničko liječenje — dužne su prilikom nastupa u bolničko liječenje pridonijeti na uvid isprave iz kojih se vidi ili dade zaključiti tko je obavezan na plaćanje naknade za njihovo bolničko liječenje.

U hitnim slučajevima prima ju se osobe u bolnicu na temelju potvrde dežurnog liječnika bolnice o hitnosti slučaja. Za ovakve bolesnike — u koliko nisu sami obavezni za plaćanje naknade — treba naknadno pridonijeti na uvid isprave iz kojih se vidi tko je obavezan za plaćanje naknade za bolničko liječenje.

Osobe, koje su obavezne da same plate naknadu za zdravstvene usluge, plaćaju prilikom prijema u bolnicu predujam za 10 dana liječenja. Nakon iskoriscenja tog predujma naplaćuje se od takove osobe daljnji predujam za 10 dana. Bolnica obračunava primljeni predujam nakon izlaska iz bolnice odnosno osobe.

OB AVIJEST Opće bolnice u Šibeniku

»Pošto mi psihijatri nismo bili u stanju da otkrijemo nijedan psihološki shvatljiv proces koji bi objasnio pojavu šizofrenije, došao sam da zaključka da je uzrok bolesti neka intoksikacija moždanih ćelija« — izjavio je doktor Jung ističući pritom da bi šizofrenijom ubuduće trebalo da se pozabave biohemičari.

NJEGA NITKO NE ČE . . .

Uoči same Nove godine na lon-

donskom televizijskom programu pojavila se, usred veselih novogodišnjih tačaka, jedna bolničarka zajedno sa svojom šestomjesečnom crnom bebom. Bolničarka se ovim riječima obratila televizijskoj publici širom cijele Engleske: »Zar nitko ne će da uzme moje dijete i da ga, uz odgovarajuću novčanu nagradu, čuva i njeguje. Ja moram da radim i njega nema tko da čuva«. Na taj njen apel javila se samo jedna žena iz pokrajine Kent, ali je i ona već sutradan povukla svoj pristanak. Tako se u čitavoj Engleskoj nije našla nijedna porodica koja bi uzela na čuvanje jednu ljupku bebicu, i to samo zbog toga što je — Crnče. (S. S.)

Možda niste znali

Naše potrebe u stambenom prostoru — Da bi se zadovoljile naše stambene potrebe moralo bi se izgraditi 320.000 stanova. Stambena oskudica vlada i u drugim zemljama. Najviše stanova izgrađuje se u Norveškoj i Zapadnoj Njemačkoj.

Gubici naše trgovačke mornarice u II. svjetskom rata — Od ukupne svoje tonaže, od 326.000 tona, pri izbijanju rata zateklo se van zemlje 90% brodova. Naši trgovački brodovi stupili su u službu saveznika i pretrpjeli gubitak od 12 broda sa preko 200.000 tona.

Broj nastavnika i studenata na Beogradskom univerzitetu — Beogradski univerzitet ima na svim fakultetima 866 asistenata i drugog pomoćnog osoblja. U prošlog godini upisano je preko 43.000 studenata. Karadorđeva Srbija nije imala toliko pismenih.

Proizvodnja mesa u Jugoslaviji — Kod nas proizvodnja mesa iznosi godišnje 22 kilograma po stanovniku. Ispred nas je Francuska sa 56 kg, Belgija 44 kg, Austrija 37 kg, a iza nas je Italija sa 16 kg, Portugal 14 i Grčka 13 kg.

Naseljenost doline Nila — Nilška dolina je najgušće naseljena

kraj u svijetu. Tamo na jedan kvadratni kilometar dolaze 542 stanovnika, dok je na pr. naseljenost naše zemlje 60 stanovnika na jednom kvadratnom kilometru.

Hranjivost živežnih namirnica — Najveću hranjivost ima maslinovo ulje sa 9.050 kalorija po jednom kilogramu, svinjska mast 8.992, kukuruzno brašno 3.570, pasulj 3.449, govede meso 2.982, pšenični kruh 2.605, kiseli kupus 180 kalorija i t. d.

Najveći gradovi na svijetu — Najveći grad na svijetu je London sa 8,5 milijuna stanovnika. Za njim dolaze New York sa 7,9 milijuna, Tokio 6,8, Moskva 4,1, Šangaj 3,9 i Čikago sa 3,4 milijuna stanovnika.

Najdeblje drvo — Australski eukaliptus izraste i do 150 metara visine, a jedna vrsta rask-sikanskog čempresa ne prelazi visinu od 60, ali je zato ovo drvo najdeblje na svijetu. Jedva ga obujme 30 ljudi, jer mu je opseg gotovo 50 metara.

Dužina niti jedne svilene čahure — iz jedne čahure svilene bube isplete se nit duga dvije do tri hiljade metara.

Trgovačko poduzeće „Kornat“ - Šibenik

otvorilo je

DROGERIJSKU RADNJU

U ULICI 12. KOLOVOZA 1941.

Obavještava se cijenjeno građanstvo da se u ovoj radnji može snabdjeti drogerijskim, parfumerijskim i kozmetičkim artiklima uz povoljne cijene.

OB AVIJEST KOMUNALNA BANKA ŠIBENIK

TRAŽI

4 SLUŽBENIKA ZA POPUNU MJESTA ŠEFOVA SLUŽBI

U obzir dolaze osobe, koje imaju potpunu srednju školu i fakultet (ekonomske tehnikum, ekonomske ili pravni fakultet) sa praksom iz računovodstva privrednih organizacija ili osobe koje su dugogodišnjom praksom u priredi stekle takove kvalifikacije.

2 službenika za popunu odgovarajućih poslova u sekretarijatu.

U obzir dolaze vrsni administrativni službenici sa višegodišnjom praksom.

Plaća po Uredbi sa dopunskom plaćom i položajnim dodatkom.

SIBENSKI LIST

organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik

Uređuje redakcijski kolegij Glavni i odgovorni urednik

Nikola Bego

Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-67

Tekući račun: Narodna banka Šibenik broj 531-T-292

Rukopisi se ne vraćaju

Pretplata za tri mjeseca 130, za pola godine 260, a jednu godinu 520 dinara

Tisak: »Stampa« Šibenik

KOTARSKI SAVEZ LOVAČKIH DRUŠTAVA U ŠIBENIKU

r a s p i s u j e

NATJEČAJ

za popunjenje mjesta tajnika

Uvjet: da je aktivan lovac i potpuno verziran u administraciji. — Plaća po sporazumu. Pounude se primaju do 28. II. 1957. god.